

Nový Hlavák

Zadávací řízení se soutěžním dialogem

Zadávací dokumentace

P13.6 Participace s veřejností

zpracoval: Ateliér pro veřejnou debatu, IPR Praha

Hlavní město Praha
Správa železnic, státní organizace
Dopravní podnik hlavního města Prahy, a. s.

&
Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, příspěvková organizace

IPR
PRAHA

Obsah

1. Shrnutí participačních aktivit květen-srpen 2022	5
Cíle a provedení participace	5
Komentované vycházky	5
Provozní konzultace	6
Anketa	7
2. Zpráva z komentované vycházky a pracovního setkání	9
I. Komentovaná vycházka po území	9
II. Pracovní setkání	10
Tematické oblasti	11
Tematická oblast Doprava	11
Tematická oblast Nová odbavovací hala (NOH)	12
Tematická oblast Park Vrchlického sady	12
3. Závěrečná zpráva z dotazníkového šetření	15
3.1 Úvod	15
3.1.1 Sběr dat a metodologie	15
3.1.2 Informace o respondentech	15
3.2 Výsledky šetření	18
3.2.1 Užívání Vrchlického sadů dnes	19
3.2.2 Hodnoty a problému parku Vrchlického sadů	19
3.2.3 VRCHLICKÉHO SADY A OČEKÁVÁNÍ DO BUDOUČNA	21
3.2.4 Užívání budovy hlavního nádraží dnes	24
3.2.5 Budova Hlavního nádraží její střecha a očekávání do budoucna	24
3.3 Závěr	27
4. Provozní konzultace	30
4.1. Téma: Krizové situace - Červený kříž	30
4.2. Téma: Letní kavárna s kulturním a sportovním programem	32
4.3 Téma: Farmářské tržiště	34
4.4 Téma: Humanitární pomoc - Iniciativa Hlavák	36
4.5 Téma: Zimní kluziště	38

1. Shrnutí participačních aktivit květen–srpen 2022

zpracoval: Ateliér pro veřejnou debatu, IPR Praha

Cíle a provedení participace

Participační aktivity pro zadávací řízení se soutěžním dialogem k projektu Nový Hlavák zahrnovaly dvě komentované vycházky územím, setkání s veřejností a anketu. Cílily na rezidenty z okolí, místní firmy a poskytovatele služeb, dále iniciativy, které na nádraží působí v dobách krizí a poskytovatele služeb a provozů, které by v území mohly v budoucnu fungovat. Cílem bylo tyto skupiny informovat o soutěžním dialogu, sebrat podněty k tomu, co je možné měnit, popsat současné silné a slabé stránky, zjistit deficity v území a potřeby a využít veškeré informace pro zpřesnění zadání. Předpokládá se, že akce pro zapojení veřejnosti budou v určitém rozsahu pokračovat i během samotného soutěžního dialogu, což umožní zadavateli dále zpřesňovat způsob provedení poměrně složitých veřejných zakázek a společně nacházet nejvhodnější řešení.

Participační aktivity zohledňovaly výsledky Antropologického průzkumu uživatelských potřeb a praktik (provedeného v roce 2020) a bezprostředně navazovaly na tiskovou konferenci k vyhlášení soutěžního dialogu a diskusní večer v CAMP (oboje začátek června 2022). Doplnkovou aktivitou bylo sčítání procházejících a lidí na kolech (probíhalo v červnu až červenci 2022).

Komunikační kanály zvolené pro oslovení veřejnosti byly tyto:

- papírové pozvánky do schránek
- elektronické pozvánky
- místní zpravodaje
- sociálních sítí
- aktuality na webu projektu www.novyhlavak.cz

Komentované vycházky

Dvě vycházky představily místním obyvatelům celý projekt, jeho fáze a parametry a také hlavní aktéry. Na trase s pěti zastaveními byla představena témata: vedení tramvajové trati, křížení s magistrálou, střecha nové odbavovací haly (stav, úroveň, přístupy a budoucí využití střešního prostoru), rekonstrukce nové odbavovací haly (technický stav, dispozice, kapacity, nároky na budoucí komerční i nekomerční využití vnitřního prostoru), zastávka před halou, park (stav a údržba, krajinářské řešení, nové možnosti aktivního využití, vybavení, přehlednost, bezpečnost a hřiště). Cílem bylo informovat a zodpovědět dotazy účastníků. Průvodci experti byli Jakub Hendrych (IPR), Lukáš Tittl (IPR), Daniel Dlubal (Správa železnic). Moderaci a organizaci zajistil AVD. Obě vycházky proběhly 14. června 2022 (od 16 a 18 hodin).

Setkání s veřejností

Setkání mělo za cíl zejména aktivně zapojit místní veřejnost a další zájemce a sesbírat podněty k připravovanému záměru. Po úvodní prezentaci projektu vyjadřovali účastníci formou facilitované diskuze v definovaných tematických okruzích (revitalizace parku, rekonstrukce haly a doprava) svoje názory a návrhy. Diskuze byla živá a podnětná, i přes menší počet účastníků přinesla hodnotné informace. Uvádíme zde ty, které zaznívaly nejsilněji nebo jsou něčím překvapivé. (Podrobně jsou výsledky setkání popsány v samostatné zprávě.)

V oblasti doprava je dobře vnímaná cyklostezka v Opletalově ulici, naopak špatně jsou sloupky, balisety u přechodu a parkování „na blikáčkách“ (vše Opletalova ulice), přetížený koridor jediné pěší trasy přes park, kolize chodců s koloběžkáři a koly, nevhodné povrchy chodníků, drahý parking, úbytek parkovacích míst a vjezd zásobování přes park (Billa). Do budoucna by lidé chtěli využít parking pod magistrálou, zajistit parkování pro kola

(soukromá i sdílená), zachovat plácek (Washingtonova), obecně podpořit mikromobilitu. Specificky k tramvaji navrhuje srovnat povrch trati s okolím, dlažbu (žulu), minimalizovat hluk z tramvají, světelnou signalizaci pro bezpečnost chodců aj.

V tématu hala byl velmi chválen nový podchod na Žižkov. Mezi problémy ční špatná orientace cestujících a z ní pramenící zmatek (v hale, před ní, u magistrály), málo WC, shluky lidí před odjezdovými tabulemi, neexistence jednoho vymezeného místa pro občerstvení a restaurace. Veřejnost očekává, že budou vyřešeny infopanely a navigace (na vlaky, MHD, pro pěší), čekací prostory uvnitř i vně haly, krátkodobé parkování před starou budovou, vjezdy pro zásobování, zeleň na střeše, WC, samoobsluha a pošta, nabídka jídel na místě i s sebou aj.

Hodnotou parku jsou vzrostlé stromy, hřiště a biodiverzita. Jinak v něm nefunguje v podstatě nic – park je jedním velkým veřejným WC, silný pocit obtěžujícího sociálního prostředí, koridorovost hlavní pěší trasy. Nelze zde sednout na lavičky, park je nedostatečně osvětlený, je v něm příliš křovin lákajících živly, pocitové nebezpečný a nekomfortní, s viditelným vandalismem apod. Lidé si přejí zachovat hodnotné stromy, pročistit, zkultivovat a „otevřít“ park (přehledné krajinářsko-architektonické řešení), doplnit pěší trasy, trvalkové záhony, další hřiště (workout), kamerový systém, pergoly a treláže, dobrou správu a údržbu, venkovní pracovny, pítka nebo mlžítka.

Provozní konzultace

Cílem provozních konzultací bylo otevřít některá složitější témata, vyžadující předporozumění pro objektivní zhodnocení a komplexní uchopení v rámci projektu. Proběhly s experty, kteří v daném oboru působí nebo mají přímo konkrétní zkušenosti z prostředí Hlavního nádraží:

Témata lze rozdělit do dvou skupin:

A) Aktivní využití parku a střechy haly:

- Letní kavárna s kulturním a sportovním programem,
- Zimní kluziště
- Farmářské trhy

Vybrané závěry (podrobně v samostatných zprávách):

- Lokalita má značný potenciál z hlediska provozu zimního kluziště. Otázkou je vhodná kombinace s dalšími funkcemi a střídání sezón.
- Farmářské tržiště nelze „uživit“ pouze obyvateli z blízkého okolí, musí být atraktivní pro dojíždějící a tomu by měly odpovídat i jeho dimenze (optimum cca 60 stánků). Provoz generuje řadu požadavků (doprava, odpady, voda aj.)
- Všechny funkce se neobejdou bez jasné a aktivní podpory místní samosprávy.

B) Nová odbavovací hala a historická budova

- Humanitární pomoc (uprchlíci, cizinci v nouzi)
- Krizové situace (přípravenost na katastrofické scénáře)

Vybrané závěry (podrobně v samostatných zprávách):

- V krizových situacích hraje zásadní roli připravenost. Připravenost lze monitorovat a identifikovat slabá místa předem. Pro zásadní infrastrukturu je to v řadě případů podmínka (letiště).
- Kritické prvky kapacit budovy by měly být variabilní (wc, sprchy, sezení, prosklené stěny aj.) Dábel se často skrývá v detailu.
- Úspěšné zvládnutí krizové situace se měří i v hodnotícím kritériu důstojnost. Jde o to situace zvládat důstojně.
- Cizinci v nouzi se na hlavním nádraží vyskytují celoročně. Větší pozornost to vyvolává pouze v obdobích krizí (Syrská válka či válka na Ukrajině).
- Citelným současným problémem nádraží je špatná orientace cestujících.

Anketa

V současné době respondenti vnímají okolí hlavního nádraží spíše negativně, s převažujícími vnímanými negativy (špína, přítomnost lidí bez domova, nebezpečí, drogy a drogově závislí a zápach). I přes to okolí hlavního nádraží pro respondenty skýtá v menší míře v současném stavu také vnímaná pozitiva a tedy potenciál (zeleň, kvalitu haly, krásu památky a dostupnost do centra).

Respondenti v parku Vrchlického sady většinou netráví větší množství času, ale využívají ho především k průchodu (na vlak, MHD či za jinými cíli). K delšímu pobytu, například při čekání na vlak nebo MHD nebo setkávání s přáteli a relaxaci, při obědové pauze či přestávce nebo dětské hřiště park využívá pouze menšina respondentů – 10% a méně.

Z otázky na hodnoty parku vyplynul především silný zájem o přírodu, s velkým rozdílem naskoku před ostatními možnostmi – historickými hodnotami a pamětí místa, dětské hřiště, umělecká díla v prostoru.

Za nejčastěji zmiňované problémy sadů byly uváděna zanedbanost/špína/zápach (91%) a obtěžující sociální prostředí (84%). 66% zmínilo počet nebezpečí ve večerních hodinách, zatímco 64% respondentům vadí to, že lavičky nelákají k posezení.

Všechny nabízené prvky, které by se měly v parku do budoucna objevit, měli u respondentů větší podporu než nesouhlas. Co se týče příležitostí či aktivit, které by se měly v parku objevit, je celkově jejich přijetí méně jednoznačné než u prvků. Největší potenciál představují trhy (pro místní i sezónní) Ostatní využití mělo přijetí menší než 50% a zde je zajímavé se podívat na míru přijetí dle podrobnější demografické analýzy.

V odpovědích na otevřenou otázku, co by park měl nabízet, se opět potvrdil zájem o zeleň v parku a respondenti specifikovali, co by měl park v tomto ohledu nabízet. Respondenti také doplnili potřeby pro čekání na dopravní spoje a další očekávání kvality parku (reprezentativnost, klid na odpočinek).

Co se týče toho, co by měla hala do budoucna nabízet, různé možnosti se setkali s různou škálou přijetí. Jednoznačně největší podporu měly možnosti týkající se uživatelské příjemnosti a jednoduchosti za účelem cesty vlakem – příjemný prostor pro čekání na vlak a odjezdové tabule na různých místech a funkční navigační systém v hale, jasná navigace. Další vysoce podporovanými bylo zlepšení základních doplňkových služeb nádražní haly – jídelní zóna, pestřejší nabídka a občerstvení na jednom místě a doplnění veřejných toalet. Nad 60% mělo podporu také pobočka pošty respondentů a multifunkční prostory využitelné v době krize. 51% procent respondentů by uvítalo rozšíření nabídky obchodů a služeb. Ostatní možnosti měly podporu méně než 50% respondentů a je dále zajímavé se podívat na bližší preference podle demografie.

Z odpovědí vyplývá spíše obecné přijetí nabízených možností pro využití střechy - zeleň, možnost posezení s výhledem do parku, nabídka občerstvení, venkovní prostor pro čekání na vlak s informačními cedulemi, veřejné toalety i krátkodobá parkovací stání na Magistrále.

2. Zpráva z komentované vycházky a pracovního setkání

zpracoval: Jindřich Pinc, Ateliér pro veřejnou debatu

I. Komentovaná vycházka po území

II. Pracovní setkání

Výstupy

Tematická oblast Doprava

Tematická oblast Nová odbavovací hala (NOH)

Tematická oblast Park Vrchlického sady

I. Komentovaná vycházka po území

V úterý 14. června proběhly dvě komentované vycházky pro místní obyvatele. Odborníci z řad zadavatelských organizací představili plánované aktivity a odpovídali na dotazy zúčastněných. Trasa procházky vedla celým řešeným územím a měla 5 zastavení.

Na základě předpokladu, že téma bude pro veřejnost zajímavé, byly připraveny dva turnusy procházky od 16 a 18 hodin respektive. Obou procházek se nakonec zúčastnilo spíše méně zástupců veřejnosti. Důvod nižší účasti lze jen odhadovat, ale může to být jistým nasyceným zájmu skrze odvedenou komunikační kampaň projektu (prezentace v CAMPu a médiích), případně kvůli nízkému počtu aktivních občanů blízkého okolí. Počasí pro procházku bylo ideální. Na procházku byly pozváni místní obyvatelé a rovněž provozovatelé místních podniků prostřednictvím papírové (případně elektronické) pozvánky do schránek a veřejnost byla informována prostřednictvím místních zpravodajů a sociálních sítí.

Účastníci:

Jakub Hendrych, Institut plánování a rozvoje HMP

Lukáš Tittl, Institut plánování a rozvoje HMP

Daniel Dlubal, Správa železnic

Produkce: Ateliér pro veřejnou debatu

Jednotlivá zastavení:

1. Začátek a úvod

Přivítání a organizační informace, představení expertů, představení projektu "Nový Hlavák", parková plocha kolem výtahu, křížení magistrály a budoucí trasy tramvaje

2. Střecha nové odbavovací haly

Stav střechy, úrovně, přístupy k nádraží, budoucí využití střešního prostoru

3. Uvnitř nové odbavovací haly

Rekonstrukce haly v roce 2008, technický stav konstrukce, dispozice a kapacita haly, nároky na budoucí využití vnitřního prostoru, náplně (komerční i nekomerční)

4. Před halou v parku

Budoucí vedení tramvajové trasy a zastávka před halou

5. Park u hřiště - konec

Současný park - současný stav a údržba; budoucí krajinářské řešení - nové možnosti aktivního využití, vybavení, přehlednost, bezpečnost, hřiště.

II. Pracovní setkání

termín: 16. červen 2022, místo: sál 103, Národní Muzeum

Ve čtvrtek 16. června proběhlo setkání, které prakticky navázalo na komentované vycházky. Jeho akcentem bylo aktivní zapojení účastníků a sběr jejich podnětů k připravovanému záměru. Na setkání byly pozváni místní obyvatelé a rovněž provozovatelé místních podniků prostřednictvím papírové (případně elektronické) pozvánky. O setkání byla rovněž informována veřejnost prostřednictvím místních zpravodajů a sociálních sítí.

V první části byl účastníkům představen formou komentované elektronické prezentace projekt ve svých třech hlavních polohách - tj. revitalizace parku, rekonstrukce Nové odbavovací haly a přivedení tramvajové trati. Ve druhé části byli účastníci vyzváni k předání vlastních vstupů. Formou facilitované diskuze kolem pracovního stolu se zápisem byly postupně probírány tři tématické okruhy. Diskuze byla živá a podnětná a i přes menší počet účastníků přinesla zadavateli hodnotné vstupy do připravovaných dalších fází projektu.

Účastníci:

Jakub Hendrych, Institut plánování a rozvoje HMP

Lukáš Tittl, Institut plánování a rozvoje HMP

Jan Šimek, JCA ateliér

Produkce: Ateliér pro veřejnou debatu

I. Výstupy

V oblasti doprava je dobře vnímaná cyklostezka v Opletalově ulici, naopak špatně jsou sloupky, balisety u přechodu a parkování „na blikáčkách“ (vše Opletalova ulice), přetížený koridor jediné pěší trasy přes park, kolize chodců s koloběžkáři a koly, nevhodné povrchy chodníků, drahý parking, úbytek parkovacích míst a vjezd zásobování přes park (Billa). Do budoucna by lidé chtěli využít parking pod magistrálou, zajistit parkování pro kola (soukromá i sdílená), zachovat plácek (Washingtonova), obecně podpořit mikromobilitu. Specificky k tramvaji navrhuje srovnat povrch trati s okolím, dlažbu (žulu), minimalizovat hluk z tramvají, světelnou signalizaci pro bezpečnost chodců aj.

V tématu hala byl velmi chválen nový podchod na Žižkov. Mezi problémy ční špatná orientace cestujících a z ní pramenící zmatek (v hale, před ní, u magistrály), málo WC, shluky lidí před odjezdovými tabulemi, neexistence jednoho vymezeného místa pro občerstvení a restaurace. Veřejnost očekává, že budou vyřešeny infopanely a navigace (na vlaky, MHD, pro pěší), čekací prostory uvnitř i vně haly, krátkodobé parkování před starou budovou, vjezdy pro zásobování, zeleň na střeše, WC, samoobsluha a pošta, nabídka jídel na místě i s sebou aj.

Hodnotou parku jsou vzrostlé stromy, hřiště a biodiverzita. Jinak v něm nefunguje v podstatě nic – park je jedním velkým veřejným WC, silný pocit obtěžujícího sociálního prostředí, koridorovost hlavní pěší trasy. Nelze zde sednout na lavičky, nedostatečně osvětlený, příliš křovin, pocitové nebezpečí či diskomfort, keře lákající živly, vandalismus apod. Lidé si přejí zachovat hodnotné stromy, pročistit, zkultivovat a „otevřít“ park (přehledné krajinářsko-architektonické řešení), doplnit pěší trasy, trvalejší záhony, další hřiště (workout), kamerový systém, pergoly a treláže, správa a údržba, venkovní pracovní pítka nebo mlžitka atd.

Jednotlivé podněty, které na setkání zazněly, jsou zde sepsány. Roztříděny jsou podle jejich povahy do zjednodušujících kategorií (hodnoty, problémy a očekávání do budoucnosti). Tématické oblasti jdou chronologicky za sebou a odrážejí pořadí, ve kterém byly na setkání probírány.

Tematické oblasti

Tématická oblast Doprava

Hodnoty (doprava)

- nový tram. ostrůvek Bolzanova
- cyklostezka v Opletalce

Problémy (doprava)

- Opletalova
 - sloupky v Opletalově ulici (brání parkování)
 - provizorní balisety u přechodu (lego) - bariéra, nebezpečné pro auta
 - úzká ulice řidiči a cyklisté se nevejdou
- Bolzanova:
 - kurýři na blikáčkách
 - úbytek parkovacích míst Bolzanova ul.
 - obsluha nemovitosti nemá kde parkovat
- hl. pěší trasa
 - kolize koloběžkářů skateboardů a cyklistů na hlavní trase
 - celý hlavní koridor (peší trasa) parkem nemá vhodný povrch pro kolečka kufry, skate apod.
 - zásobování Billa velký problém (občasný vjezd do parku)
- parking Bolzanova - drahé
- kola a koloběžky na chodníku

Očekávání do budoucnosti

- betonové květináče U Bulhara budou bránit chodcům (návrh revitalizace)
- pozvolné obrubníky (pozvolná obruba)
- zachovat placek Washingtonova (parkují zde filmaři)
- parkoviště pod magistrálou využít (najít nový režim)
- parkování pro kola u nádraží (sdílená i soukromá)
- podpora mikromobility

Tram:

- povrch tram. trati v rovině s okolním prostranstvím
- povrch kolem trati např. žulová dlažba (třeba jako mezi muzei)
- minimalizovat hluk z tram. trati
- světelná signalizace u zastávky tram (pro zajištění bezpečnosti chodců při rozjíždění tramvaje)
- info-sloupek s odjezdy tram na zastávce
- ošetřit provoz tram ve Washingtonově, aby se neucpávala (jednosměrná ulice, provoz aut autobusů s turisty k tomu přibude tram)

Tematická oblast Nová odbavovací hala (NOH)

Hodnoty

- Průchod na Žižkov je geniální

Problémy

- dezorientovaní cestující (V hale, před halou (v parku), na magistrále (bus směr letišťě))
- zásobování přes park (např. Když se rozbijí výtahy)
- klimatizace NOH hučí v noci
- málo WC, občerstvení nemají svá WC
- davy lidí před infopanely
- špatná orientace v nabídce občerstvení a služeb (v OC je to vyřešeno lépe)

Očekávání do budoucnosti

- krátkodobá stání před st. budovou - taxi, bus, lidi
- speciální vjezd pro zásobování haly i střechy, tak aby nenarušilo dopravu na magistrále
- mobilní zeleň na strese-klidně ve velkém množství
- posezení na střeše, např. s foodtracky
- veřejné WC zdarma / nebo součástí zázemí občerstvení
- nádražní wellness
- větší samoobsluha
- pobočka posty (drive zde bývala a bylo to fajn)
- čekací prostory uvnitř, venku i na strese (s info panely s odjezdy vlaku, aby se čekající mohli rozptýlit na více míst a nestáli všichni v jednom houfu před tabulí)
- nabídka rychlých jídel do vlaku
- infopanely v Bille (znovu – už tam dříve byly)
- jednoduchá navigace na MHD při výstupu z haly (klidně s aktuálními odjezdy tramvají)
- jasna navigace pro pěší (propojení Hlaváku a Masaryčky)

! Obava: průjezd „útočníků s nákladákem“ k nádraží po nové trase

Tematická oblast Park Vrchlického sady

Hodnoty

- vzrostlé stromy (100 leté jilmy)
- pamětníci pamatují park lepší (např. Stromy a údržba)
- hřiště
- biodiverzita (ptáci, ježek, veverka)
- Kavky (hnízdí na hlavní trase)

Problémy

- funguje jako veřejné WC
- nefunguje tu nic
- moc křovin
- Na navážce nad tunely metra nerostou velké stromy,
- není tady voda (bezdomovci chodí ke kašně na senovážném nám.)
- nyní si na lavičky nejde sednout
- vandalismus (polámané, zničené lavičky, mobiliář, graffiti)
- kapesní krádeže

- obavy ve večerních/nočních hodinách (neosvětlené kamery, sociálno, stříkačky)
- nedostatečné osvětlení
- keře lákají živly (wc, nebezpečí, nepřehledno)
- kavčí hnízda nad lavičkami (trus)
- letní kino-hluk z aut, stížnosti
- trhy dnes „já bych si tam nic nekoupila“

Očekávání do budoucnosti

- WC zadarmo
- zachovat hodnotné stromy
- navézt nad metro tunely více zeminy
- pítka, ale i mlžítka / zdroj vody
- doplnit lavičky (bez možnosti ležení)
- pergoly (stín, vymezení prostoru pro posezení)
- treláže,
- trvalkové záhony
- přehledné arch. řešení (prevence kriminality)
- kamerový systém
- nasvícené prostory - např. záhony
- průhled parkem / otevřený park
- správa a údržba nového parku
- další pěší trasy (inspirace pěšinkami)
- workout
- další hřiště
- sloupky na slackline
- venkovní pracovna (stol a lavice), 1-2 osoby
- pražské židle a stoly

3. Závěrečná zpráva z dotazníkového šetření

Obsah

3.1 Úvod

3.1.1 Sběr dat a metodologie

3.1.2 Informace o respondentech

3.2 Výsledky šetření

3.2.1 Užívání Vrchlického sadů dnes

3.2.2 Hodnoty a problémy parku Vrchlického sadů

3.2.3 Vrchlického sady a očekávání do budoucna

3.2.4 Užívání budovy hlavního nádraží dnes

3.2.5 Budova hlavního nádraží její střecha a očekávání do budoucna

3.3 Závěr

3.1 Úvod

Hlavní město Praha společně s Dopravním podnikem hl. m. Prahy a Správou železnic připravují tzv. soutěžní dialog na revitalizaci Vrchlického sadů a rekonstrukci nové odbavovací haly Hlavního nádraží. Okolí Hlavního nádraží je důležitou součástí centra města a mělo by naplňovat jak potřeby místních obyvatel, tak cestujících a návštěvníků.

Veřejnost byla do této fáze projektu zapojena prostřednictvím vycházek, plánovacího setkání a této ankety. Výstupy dotazníků jsou tedy jedním z podkladů pro další zpřesnění zadání pro účastníky soutěžního dialogu a jako podklad pro jejich společnou diskusi. Otázky dotazníku se zaměřovaly jak na hodnocení současného stavu parku Vrchlického sady a nové odbavovací haly Hlavního nádraží. Zároveň byly respondenti dotazováni na jejich budoucí využití a změnu.

3.1.1 Sběr dat a metodologie

Jedná se o kvantitativní dotazník s 8 uzavřenými (mimo demografii) a 5 otevřenými otázkami. Sběr dat probíhal od 23. 6. Do 24. 7. Respondenti byli o anketě informováni prostřednictvím radničních novin, webových stránek MČ a IPR, facebooku MČ a IPR, letáků do schránek v okolí Vrchlického sadů. Zároveň byly dotazníky v průběhu srpna rozdány i do schránek rezidentů v okolí hlavního nádraží na P1, aby byli osloveni i občané bez přístupu na internet včetně seniorů.

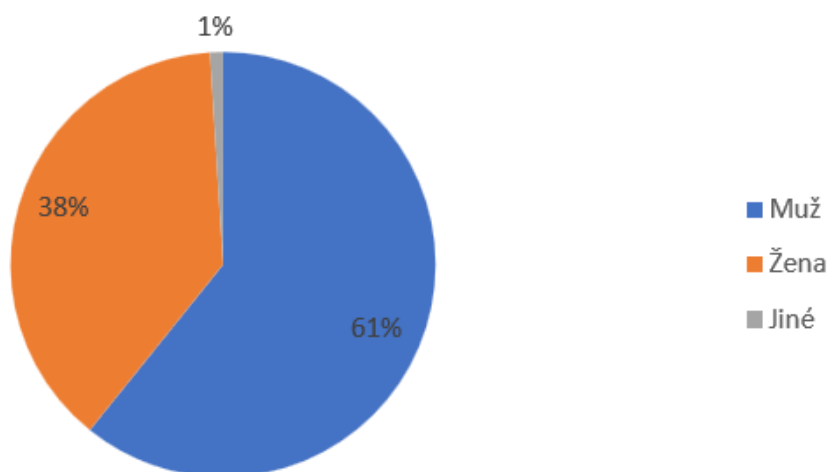
Dotazník dokončilo celkem 811 respondentů. Dalších 84 respondentů vyplnilo alespoň část dotazníku (odpovědělo alespoň na jednu celou sekci), z tohoto důvodu se u jednotlivých sekcí počty respondentů mohou lišit. Z 811 odpovědělo 38 %, žen, 61 % mužů 1 % respondentů zvolilo možnost jiné.

3.1.2 Informace o respondentech

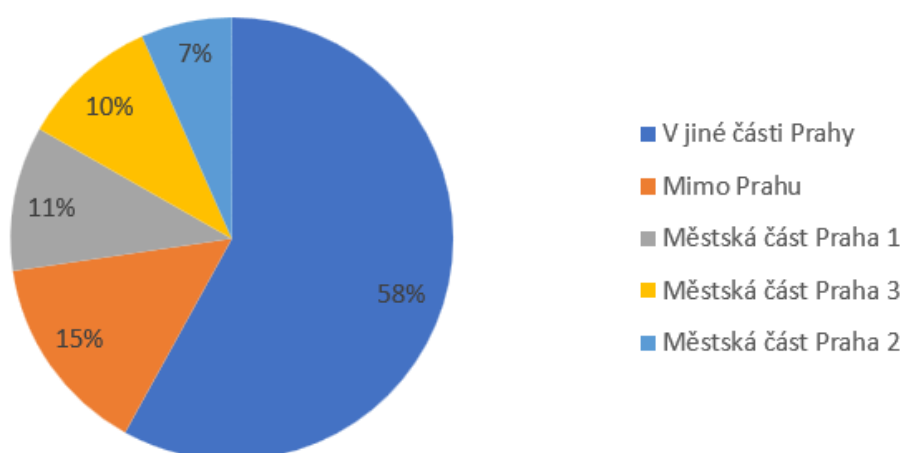
Mezi respondenty je 61 % mužů a 38 % žen, 1% respondentů zvolilo možnost „jiné“ a jeden respondent tuto otázku nevyplnil. 58% respondentů bydlí v jiných MČ, které jsou v přímém kontaktu s řešeným územím. 15% respondentů bydlí mimo Prahu. Obyvatel Prahy 1 je mezi respondenty 11%, obyvatel Prahy 3 10% a 7% respondentů bydlí na Praze 2 .

Nejvíce respondentů, 36 %, odpovídalo ve věku 30 až 39 let. Dalších 35 % respondentů ve věku 20 až 29 let. Mezi 40 a 49 lety odpovědělo 17 % respondentů. Mezi 50 a 54 lety odpovědělo 6% respondentů a 5 % dalších respondentů uvedlo, že je ve věku 15 až 19 let. Naopak nejméně zastoupeni jsou respondenti ve věku nad 65 let, odpovědělo 1% respondentů a pouze jeden respondent se zařadil do kategorie pod 15 let.

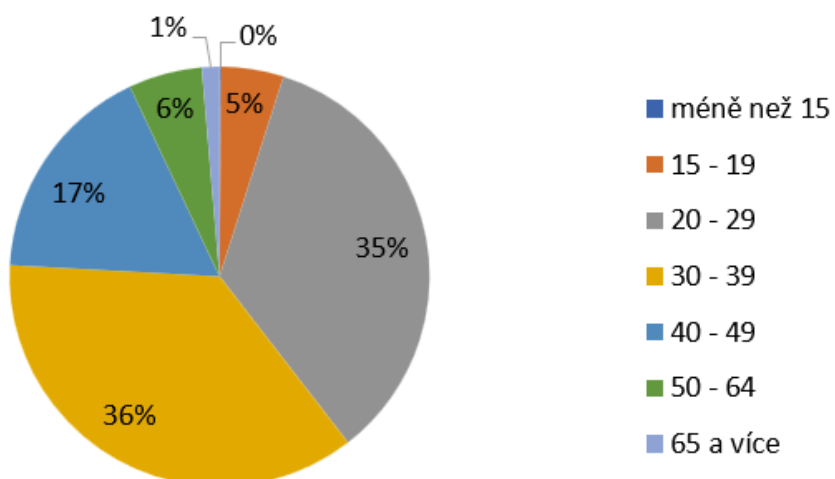
Jaké je vaše pohlaví?

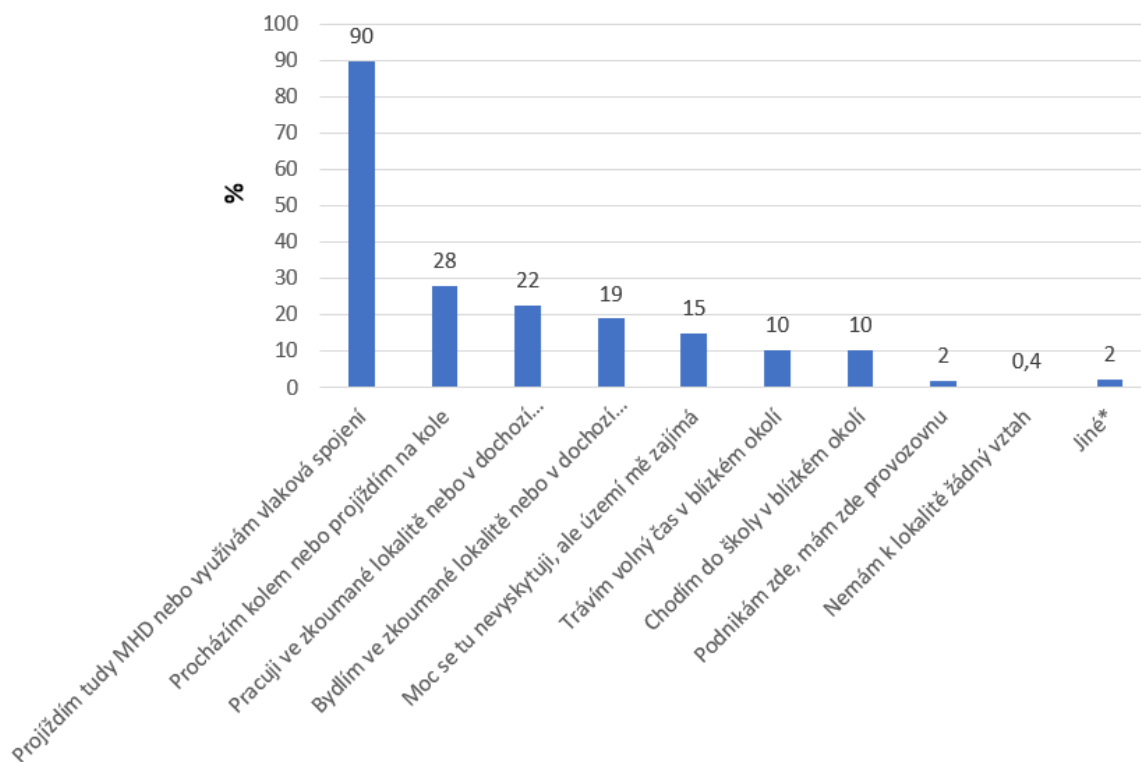
Kde bydlíte?

Jaký je váš věk?

Jaký je váš vztah k okolí Hlavního nádraží?

N = 811, (Odpověď „Jiné“ obsahovala například „moji příbuzní zde chodí do školy, v minulosti zde respondenti nebo moji příbuzní žili)

Vztah respondentů k lokalitě (možnost více odpovědí)

Celkem 90 % respondentů uvedlo, že územím projíždí nebo využívá vlaková spojení, 28 % respondentů prochází kolem nebo projíždí na kole, 22% respondentů pracuje zkoumané lokalitě nebo v dochozí vzdálenosti, 19% respondentů ve zkoumané lokalitě nebo dochozí vzdálenosti bydlí, 15% respondentů se v území moc nevyskytuje, ale území je zajímavé. 10% respondentů tráví volný čas v blízkém okolí a 10% respondentů zde chodí do školy. 2% respondentů v lokalitě podniká nebo zde má provozovnu. 3 0,4% respondentů odpověděli, že k lokalitě nemají žádný vztah.

3.2 Výsledky šetření

Jaká slova dobře vystihují charakter okolí hlavního nádraží?

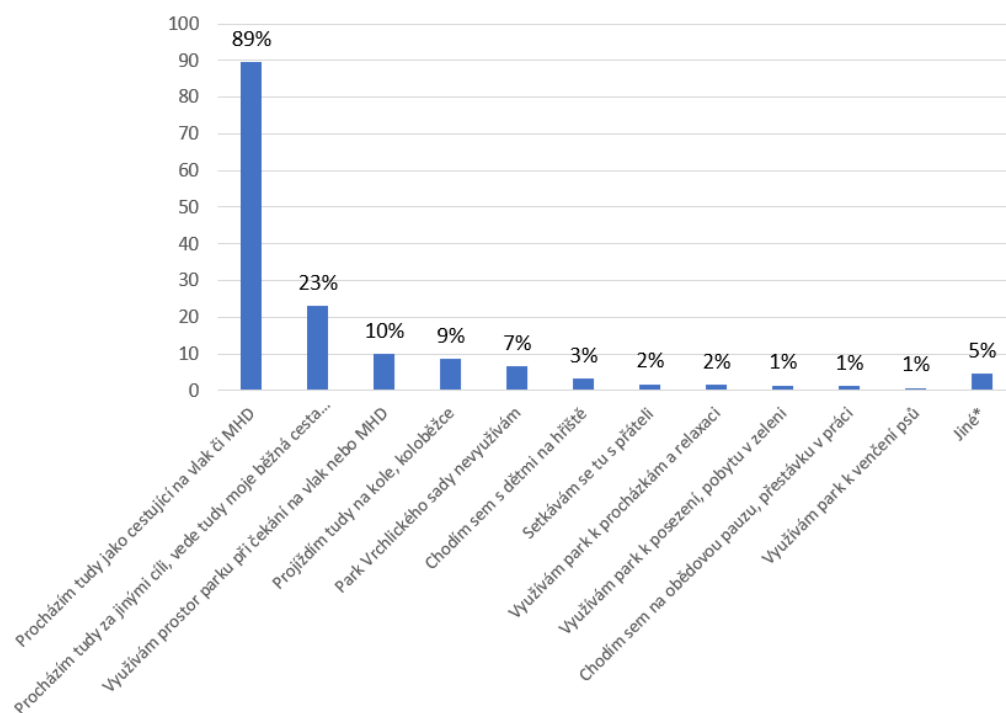
Na tuto otázku odpovědělo 702 respondentů. Nejčastější odpovědi respondentů na otázku, která slova vystihují charakter okolí Hlavního nádraží, měly negativní zabarvení – špína (285 zmínek), přítomnost lidí bez domova, (266 odpovědí), nebezpečí (146 zmínek), drogy a drogově závislí (127 odpovědí) a zápach (117 zmínek).

Respondenti zmiňovali také pozitivní aspekty okolí Hlavního nádraží – především zeleň (42 zmínek), kvalitu haly (36 respondentů), krásu památky (36 odpovědí) a dostupnost do centra (26 odpovědí).

Respondenti tedy vnímají okolí hlavního nádraží spíše negativně, s jasně pojmenovanými hlavními vnímanými negativy. I přes to okolí hlavního nádraží pro respondenty skýtá v menší míře v současném stavu také vnímaná pozitiva. Okolí Hlavního nádraží je tedy místem potenciálu, ovšem v současné době nenaplněných.

3.2.1 Užívání Vrchlického sadů dnes

K čemu dnes park Vrchlického sady využíváte?

N=895, (Odpověď „Jiné“ obsahovala například to, že se respondenti aktivně se sadům vyhýbají, jiní respondenti v parku navštěvují občerstvení, pozorují ptáky, mají park jako místo socializace)

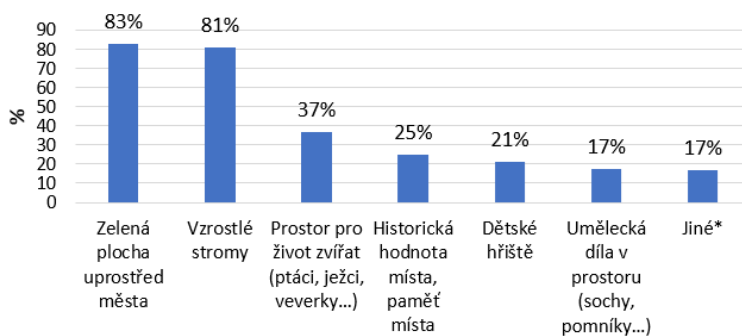
Stávající využívání parku Vrchlického sadů (možnost více odpovědí):

Z odpovědí jednoznačně vyplývá, že respondenti v parku Vrchlického sady většinou netráví větší množství času, ale využívají ho především k průchodu (na vlak, MHD či za jinými cíli). K delšímu pobytu, například při čekání na vlak nebo MHD nebo setkávání s přáteli a relaxaci nebo při obědové pauze či přestávce park využívá pouze menšina respondentů – 10% a méně.

Pro průjezd na kole či koloběžce je park využíván také minimálně - 9% respondentů. 3% respondentů využívá dětské hřiště v sadech (jak rezidenti z okolí, tak cestující při čekání na vlak).

3.2.2 Hodnoty a problému parku Vrchlického sadů

Jaké jsou dnešní hodnoty lokality? Co se vám v parku líbí, co by mělo být zachováno a podpořeno?

N = 886, (149 respondentů odpovědělo možnost „jiné“, mezi kterými byly zmiňován mobiliář místa; lavičky, lampy, stánky s občerstvením, jezírko a místo pro Bikesharing, kubistická trafika.)

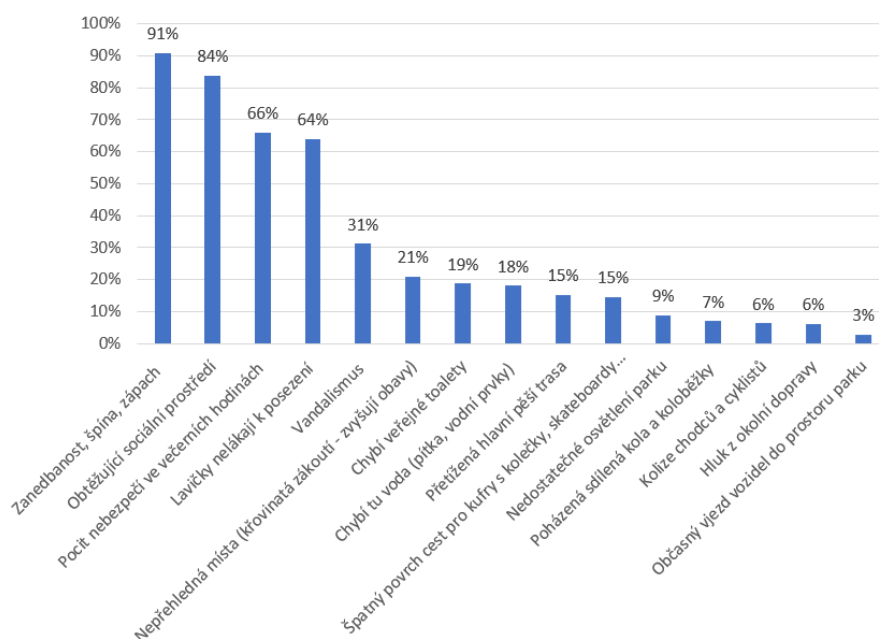
Stávající hodnoty parku Vrchlického sady, které by měly být zachovány :

Respondentům byla představena škála možností, ze kterých vybírali 1–3 priority.

Z odpovědí vyplynul především silný zájem o přírodu. Potvrzují to všechny 3 nejčastěji volené varianty, navíc první 2 nejčastěji zmiňované hodnoty s velkým rozdílem naskoku před ostatními možnostmi – historickými hodnotami a pamětí místa, dětské hřiště, umělecká díla v prostoru¹.

V otevřené otázce respondenti zmiňovali specifické hodnoty zeleně (vzrostlé stromy, voňavé pajasany, možnost pozorovat ptáky, poskytování stinného chladivého místa, přirozené zadržování vody, zelená brána do města, zeleň v centru města, místo pro relaxaci a zelená čekárna na vlak, místo dopravního klidu, prostor pro relaxaci atp...)

Jaké jsou podle vás největší problémy v prostoru Vrchlického sadů? Co vám v parku vadí?

N=867

Stávající problémy Vrchlického sadů:

Respondentům byla představena škála možností, ze kterých vybírali 1–5 priorit.

Za nejčastěji zmiňované problémy sadů byly uváděna zanedbanost/špina/zápach (91%) a obtěžující sociální prostředí (84%)². 66% respondentů zmínilo počet nebezpečí ve večerních hodinách, zatímco 64% respondentů vadí to, že lavičky nelákají k posezení.

31% respondentů zmínilo vandalismus, pro 31% respondentů jsou problémem nepřehledná místa (křovinatá zákoutí – zvyšují obavy). 19% respondentů zmínilo nedostatek veřejných toalet, pro 18% 156 respondentů pak nedostatek vody (pítka nebo vodní prvky), Přetížená hlavní pěší trasa (15%) a špatný povrch cest pro kočárky s kolečky, a skateboardy (15%) byly pak dalšími zmiňovanými problémy.

9% zmínilo nedostatečné osvětlení parku, 7% poházená sdílená kola a koloběžky a 6% respondentů zmínilo kolizi chodců a cyklistů. Pro 6% respondentů je pak problémem hluk z okolní dopravy a pro 3% občasný vjezd vozidel do prostoru parku.

Napadají vás ještě nějaké problémy v prostoru parku, na které jsme zapomněli?

Respondenti v otevřené otázce specifikovali problémové skupiny – v majoritě se jednalo o lidi bez domova a/nebo narkomany. V několika málo případech také zaznělo, že tito lidé nemají jinou možnost a nedostává se jim potřebné pomoci od příslušných institucí – jejich prosté vyhnání z prostoru tedy problém neřeší.

¹ ač socha sbratření podle jedné odpovědi vyvolává v současné politické situaci kontroverze.

² nicméně možnost prostoru pro lidi bez domova byla několika respondenty vnímána jako kvalitní místa, neboť poskytuje těmto lidem prostor.

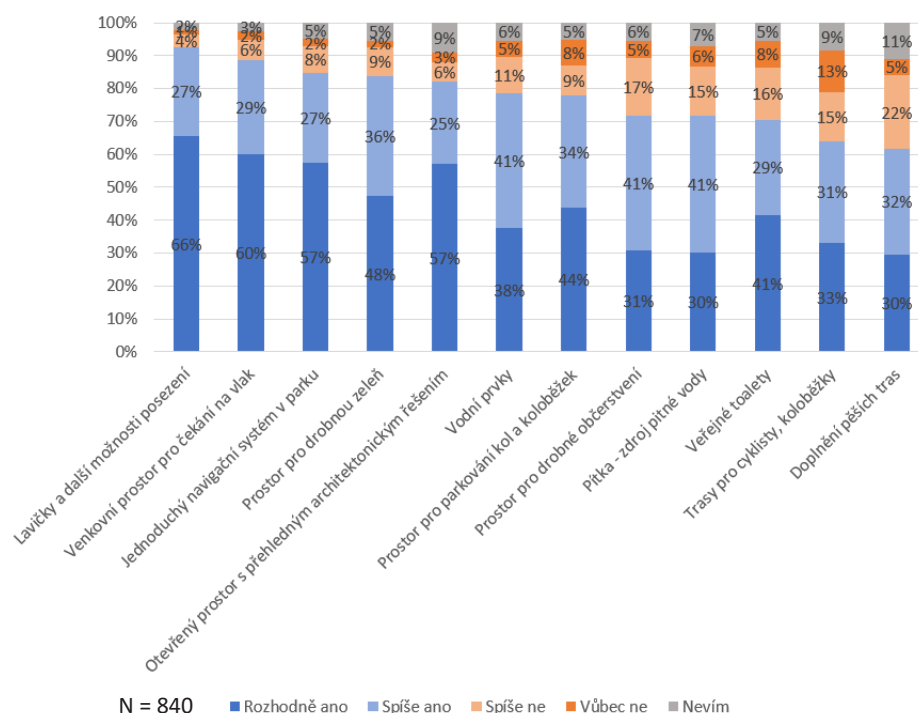
Respondenti dále komentovali problematiku otázky ohledně laviček, přeplněnost i polohu, která by měla skýtat větší soukromí. Zmíněno bylo i to, že trhy omezují průchodnost.

Magistrála byla také zmiňována, a to ve vztahu s neprostupností prostoru, problematickým napojením parku na okolí a jako zdroj hluku.

Mezi další nové kategorie patří chybějící cyklostojany, problematické a podezřelé stánky, tramvajová zastávka, která je příliš daleko a měla by být blíže vchodu do nádražní budovy, chybějící kavárna či restaurace se zahrádkou, chybějící cyklostezk, nevyužitý plácek u Opletalovy ulice a napojení či případné rozšíření parku tímto směrem, chybějící orientační tabule a tabule s odjezdy vlaků v parku. Komentáře vztahující se k přírodě mluvily o chybějících vzrostlých stromech. Mezi marginálně zmiňovaná témata patřili psi a kouř.

3.2.3 VRCHLICKÉHO SADY A OČEKÁVÁNÍ DO BUDOUČNA

Co by měl park poskytovat, jaké prvky by se v něm měly objevit?

Co by měl park poskytovat

Co se týče nabízených prvků, které by se měly v parku objevit, všechny měly u respondentů větší podporu než nesouhlas. Největší podporu 93% respondentů získaly lavičky a další možnosti posezení. Stejně tak venkovní prostor pro čekání na vlak (86% respondentů) a jednoduchý navigační systém v parku (85% respondentů) stejně tak jako prostor pro drobnou zeleň (84%). Respondenti také uvítali vytvoření otevřeného prostoru s přehledným architektonickým řešením (82%).

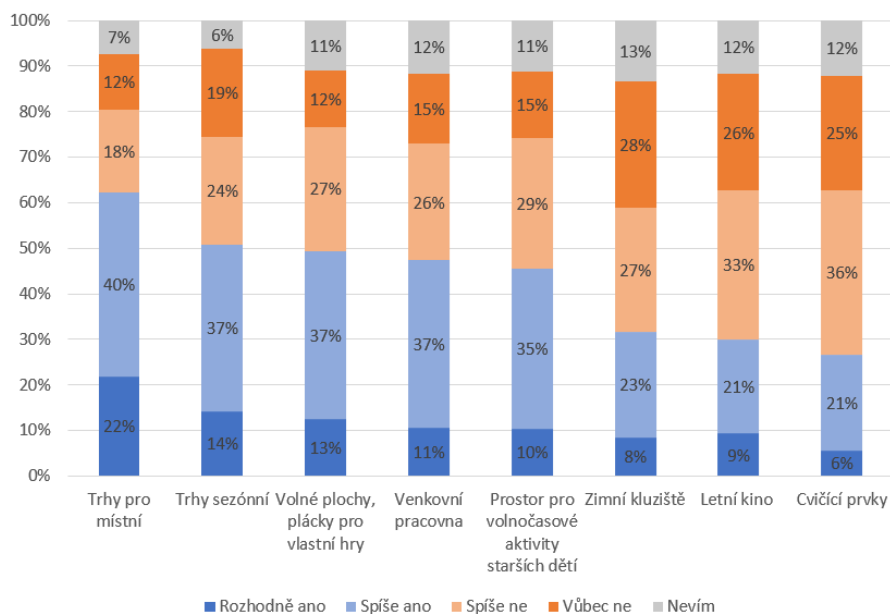
Pouze trasy pro cyklisty a koloběžky a doplnění pěších tras mělo celkovou podporu pod 70% respondentů – 536 respondentů (64%) a 517 respondentů (62%) .

Přidání trasy pro cyklisty a koloběžky mají nejvíce zásadních odmítačů a je to evidentně citlivější téma než ostatní prvky. Tento typ infrastruktury je důležitější pro muže a mladší respondenty. Podporují ho také především respondenti, kteří nejsou obyvateli Prahy 1. Tedy rezidenti pro které je Hlavní nádraží déle.

Co se týče podrobnější analýzy, jaké prvky v parku jsou důležité pro jaké cílové skupiny, statisticky mají z řad respondentů ženy větší zájem o lavičky a zdroj pitné vody, muži naopak chtějí více pěších tras a cyklotras. Mladší respondenti mají větší zájem o možnosti posezení a větší obslužnost kol a koloběžek ve formě jak míst na parkování, tak cyklotras. Respondenti z Prahy 1 mají nejmenší zájem o cyklotrasy vedoucí parkem.

	Lavičky a další možnosti posezení	Venkovní prostor pro čekání na vlak	Jednoduchý navigační systém v parku	Prostor pro drobnou zeleň	Otevřený prostor s přehledným architektonickým řešením	Vodní prvky	Prostor pro parkování kol a koloběžek	Prostor pro drobné občerstvení	Pítka - zdroj pitné vody	Veřejné toalety	Trasy pro cyklisty, koloběžky	Doplnění pěších tras
Muž	90 %	89 %	84 %	83 %	83 %	79 %	79 %	71 %	68 %	72 %	69 %	65 %
Žena	95 %	89 %	87 %	85 %	81 %	77 %	76 %	72 %	77 %	70 %	57 %	56 %
15 - 19	95 %	87 %	87 %	92 %	79 %	87 %	82 %	69 %	62 %	74 %	67 %	67 %
20 - 29	96 %	91 %	87 %	88 %	89 %	76 %	86 %	70 %	69 %	66 %	75 %	66 %
30 - 39	90 %	89 %	85 %	82 %	80 %	79 %	80 %	74 %	73 %	72 %	64 %	61 %
40 - 49	91 %	88 %	82 %	77 %	78 %	81 %	66 %	73 %	74 %	75 %	48 %	53 %
50 - 64	87 %	87 %	78 %	83 %	70 %	80 %	54 %	70 %	74 %	76 %	54 %	59 %
65 a více	91 %	55 %	91 %	82 %	82 %	82 %	55 %	73 %	91 %	73 %	18 %	45 %
V jiné části Prahy	92 %	90 %	86 %	83 %	85 %	77 %	79 %	73 %	71 %	68 %	65 %	61 %
Mimo Prahu	94 %	89 %	84 %	88 %	76 %	78 %	78 %	66 %	66 %	75 %	67 %	65 %
Městská část Praha 1	94 %	84 %	81 %	86 %	70 %	78 %	67 %	73 %	76 %	76 %	51 %	56 %
Městská část Praha 3	90 %	89 %	87 %	83 %	89 %	85 %	77 %	74 %	78 %	78 %	62 %	61 %
Městská část Praha 2	93 %	89 %	83 %	74 %	83 %	85 %	85 %	69 %	74 %	70 %	76 %	70 %

Jaké příležitosti či aktivity by se měly v parku objevit?

N = 837

Příležitosti či aktivity, které by se v parku měly objevit?

Co se týče příležitostí či aktivit, které by se měly v parku objevit, je celkově jejich přijetí méně jednoznačné/ menší než prvky, které by se parku měly objevit:

Největší potenciál představují trhy – a to jak trhy pro místní, tak trhy sezónní. Ostatní využití, měli přijetí menší než 50% a zde je zajímavé se podívat na míru přijetí dle podrobnější demografické analýzy. O cvičící prvky v parku mají největší zájem nejmladší a nejstarší respondenti. Zájem o ně jeví převážně obyvatelé Prahy 1. Stejně tak zimní kluziště by v parku nejraději měli obyvatelé Prahy 1, společně s nejstaršími skupinami respondentů. O sezónní trhy mají nejmenší zájem obyvatelé Prahy 2. Trhy pro místní si méně přejí obyvatelé z Prahy 2 či žijící mimo Prahu a naopak mají větší podporu mezi rezidenty Prahy 1, Prahy 3 a jiných částí Prahy.

O venkovní pracovní mají také významněji větší zájem mladší respondenti ve věku 15 – 39 let.

	Trhy pro místní	Trhy sezónní	Volné plochy, plácky vlastní hry pro	Venkovní pracovní	Prostor pro volnočasové aktivity starších dětí	Zimní kluziště	Letní kino	Cvičící prvky
Muž	63 %	50 %	49 %	45 %	45 %	30 %	29 %	25 %
Žena	61 %	51 %	50 %	50 %	46 %	34 %	31 %	28 %
15 - 19	62 %	56 %	56 %	49 %	54 %	33 %	31 %	41 %
20 - 29	69 %	51 %	53 %	54 %	48 %	30 %	36 %	29 %
30 - 39	60 %	49 %	48 %	47 %	42 %	32 %	25 %	21 %
40 - 49	56 %	53 %	42 %	40 %	50 %	26 %	29 %	27 %
50 - 64	52 %	48 %	54 %	39 %	41 %	48 %	24 %	28 %
65 a více	64 %	73 %	64 %	27 %	27 %	55 %	27 %	36 %
V jiné části Prahy	62 %	50 %	50 %	46 %	45 %	31 %	30 %	24 %
Mimo Prahu	58 %	52 %	45 %	48 %	45 %	26 %	25 %	27 %
Městská část Praha 1	62 %	50 %	59 %	48 %	53 %	49 %	36 %	43 %
Městská část Praha 3	73 %	63 %	48 %	48 %	45 %	30 %	34 %	21 %
Městská část Praha 2	48 %	33 %	43 %	54 %	46 %	24 %	20 %	28 %

Na otázku „Máte nějaká jiná očekávání či nápady, co by měl park Vrchlického sady nabízet? Zde je prostor pro vaše podněty a komentáře.“ odpovědělo 170 respondentů.

V odpovědích na tuto otázku se opět potvrdil zájem o zeleň v parku a respondenti specifikovali, co by měl park v tomto ohledu nabízet – zachovat zeleň, která osvěžuje a ochlazuje centrum města a poskytuje důležitý stín.

Respondenti také doplnili potřeby pro čekání na dopravní spoje. Park by měl nabízet místo pro čekání na spoj také pro větší skupinky cestujících (například školy).

Respondenti dále zmiňovali, aby byla zachována dopravní funkce jako primární se snadným průchodem pro cestující z a do budovy nádraží.

Další respondenti si přejí, aby park Vrchlického sadů poskytoval důstojný a reprezentativní prostor. Park by měl být příjemný, prostorný, čistý a bezpečný. Měl by obsahovat klidný prostor pro odpočinek a relaxaci. Respondenti si přáli dále omezit hluk a ruch.

Několik respondentů zmiňovalo podnět vytvořit nádražní náměstí, vystavět místo parku nákupní galerii a srovnat kopeček před nádražím nebo vyměnit asfalt za přírodní kámen.

Respondenti také zmiňovali, že je potřeba vyřešit otázku lidí bez domova a uživatelů drog, včetně poskytnutí pomoci pro lidi bez domova (hygienu, místo pro odpočinek, sociální pracovníci).

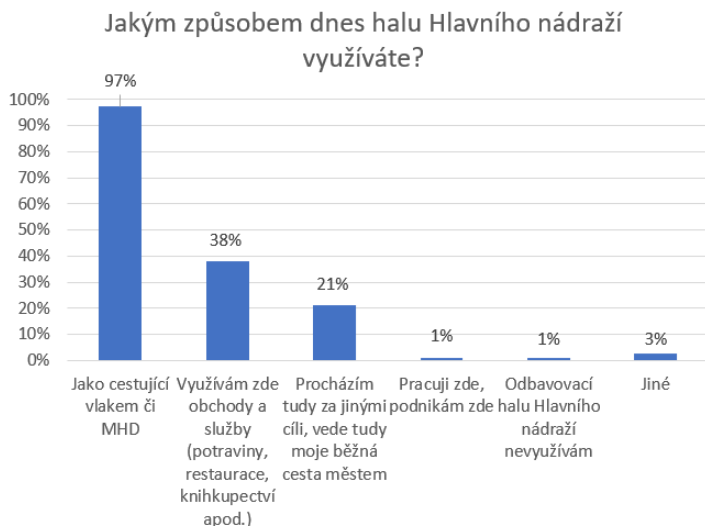
Respondenti dále zmiňovali jako podnět zlepšení pěší návaznosti na okolí – na metro, opera, Václavské nám., Vinohrady, Florenc, Vítkov.

Dále respondenti zmiňovali, že místa pro parkování kol by měla být hlídána (kamera/ ostraha) a park by měl nabízet, stojany na půjčování kol, zastávky nočních autobusů, taxi parkoviště

Z prvků respondenti dále zmiňovali:

- Hrací prvky v parku například šachy
- Místo pro pořádání akcí – koncert, divadlo
- Prostor pro kuřáky
- Skatepark, posilovna, ping pong, inline dráha, dopravní hřiště, míčové sporty, pétanque
- solární prvky

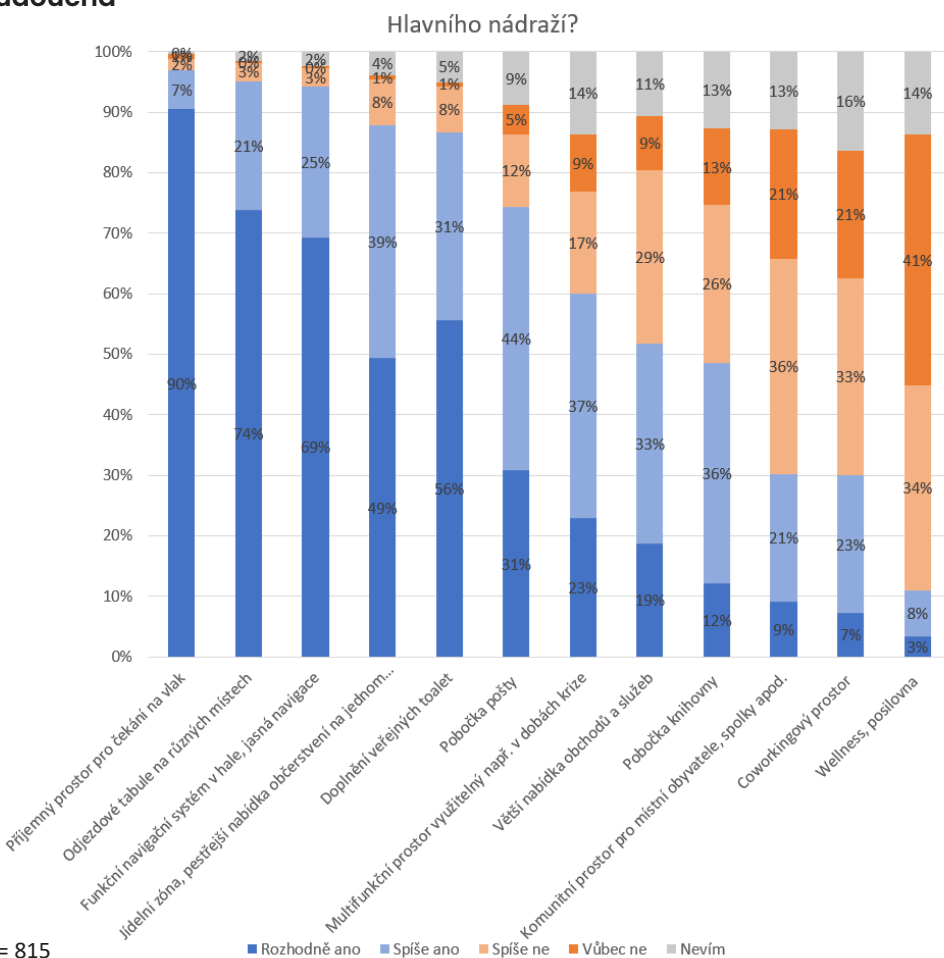
2.2.4 Užívání budovy hlavního nádraží dnes

N = 827, (23 respondentů odpovědělo „jiné“ – například jako místo setkání, místo pro obdivování architektury nebo místo pro pozorování vlaků s dětmi)

Nejčastěji zmiňovaný způsob využívání Nové odbavovací haly hlavního nádraží bylo cestování vlakem nebo MHD (97%). 38% respondentů odpovědělo, že využívá v hale obchody a služby (potravin, restaurace, knihkupectví. 21% respondentů halu využívá k průchodu za jinými cíli, vede tudy jejich běžná cesta městem. 1% respondentů v hale pracuje nebo podniká. Další 1% halu vůbec nevyužívá.

2.2.5 Budova Hlavního nádraží její střecha a očekávání do budoucna

N = 815

Co se týče toho, co by měla hala do budoucna nabízet, různé možnosti se setkali s různou škálou přijetí. Jednoznačně největší podporu – nad 90% respondentů – měly možnosti týkající se uživatelské příjemnosti a jednoduchosti za účelem cesty vlakem – tedy příjemný prostor pro čekání na vlak a odjezdové tabule na různých místech) a funkční navigační systém v hale, jasná navigace.

Další vysoce podporovanými bylo zlepšení základních doplňkových služeb nádražní haly – jídelní zóna, pestřejší nabídka a občerstvení na jednom místě a doplnění veřejných toalet.

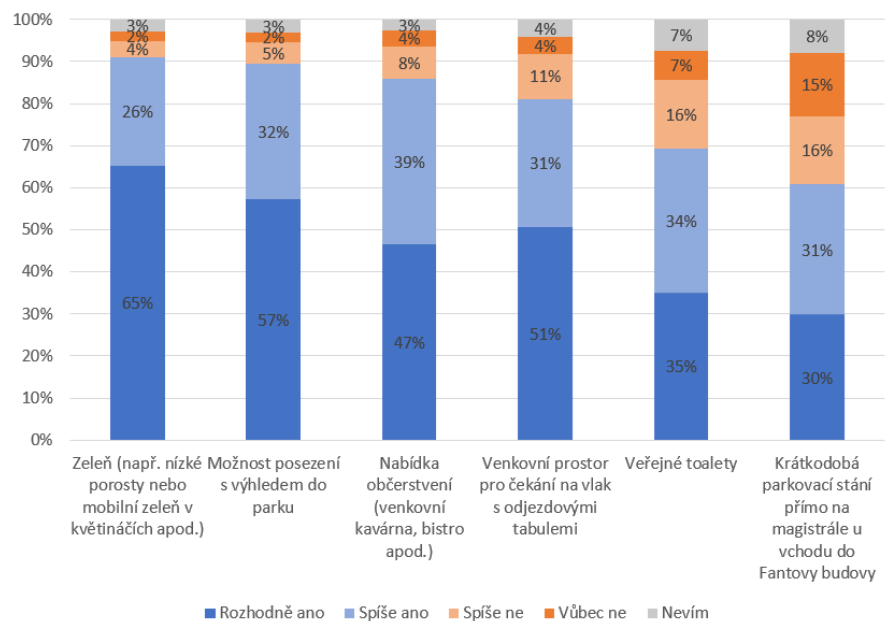
Co se týče dalších nabízených služeb, pobočku pošty by uvítalo 73% respondentů a multifunkční prostory využitelné v době krize by uvítalo 60%.

51% procent respondentů by uvítalo rozšíření nabídky obchodů a služeb.

Ostatní možnosti měly podporu méně než 50% respondentů a je dále zajímavé se podívat na bližší preference podle demografie: O pobočku knihovny mají ženy větší zájem o knihovnu než muži. O wellness nebo posilovnu má zájem nejmladší a druhá nejstarší věková skupina respondentů, kteří jsou nejčastěji z Prahy 1. Respondenti z Prahy 2 mají největší zájem o komunitní prostor. O coworkingový prostor. Obyvatelé mimo Prahu mají největší zájem.

	Příjemný prostor pro čekání na vlak	Odjezdové tabule na různých místech	Funkční navigační systém v hale, jasná navigace	Jídelní zóna, pestřejší nabídka občerstvení na jednom místě	Doplnění veřejných toalet	Pobočka pošty	Multifunkční prostor využitelný např. v dobách krize	Větší nabídka obchodů a služeb	Pobočka knihovny	Komunitní prostor pro místní obyvatele, spolky apod.	Coworkingový prostor	Wellness, posilovna
Muž	98 %	94 %	94 %	87 %	86 %	74 %	58 %	54 %	32 %	31 %	12 %	
Žena	96 %	98 %	95 %	89 %	87 %	75 %	64 %	49 %	55 %	27 %	28 %	10 %
15 - 19	97 %	97 %	97 %	95 %	90 %	69 %	72 %	64 %	64 %	36 %	33 %	21 %
20 - 29	98 %	96 %	96 %	89 %	86 %	72 %	63 %	48 %	49 %	30 %	28 %	9 %
30 - 39	96 %	93 %	92 %	87 %	85 %	74 %	56 %	52 %	47 %	28 %	33 %	11 %
40 - 49	97 %	99 %	96 %	86 %	89 %	78 %	60 %	53 %	47 %	37 %	29 %	12 %
50 - 64	98 %	96 %	96 %	89 %	93 %	85 %	65 %	65 %	48 %	28 %	26 %	20 %
65 a více	100 %	100 %	91 %	91 %	73 %	82 %	36 %	36 %	64 %	18 %	18 %	9 %
V jiné části Prahy	97 %	95 %	95 %	87 %	88 %	72 %	59 %	51 %	48 %	28 %	28 %	9 %
Mimo Prahu	95 %	94 %	92 %	90 %	85 %	79 %	61 %	52 %	46 %	30 %	39 %	10 %
Městská část Praha 1	99 %	98 %	92 %	86 %	88 %	78 %	56 %	49 %	45 %	34 %	30 %	22 %
Městská část Praha 3	98 %	98 %	98 %	88 %	87 %	77 %	67 %	62 %	55 %	28 %	24 %	12 %
Městská část Praha 2	98 %	94 %	91 %	91 %	80 %	74 %	69 %	44 %	57 %	48 %	33 %	13 %

Jaké využití by podle vás mohl uvolněný prostor střechy odstavovací haly nabídnout?

Z odpovědí vyplývá spíše obecné přijetí nabízených možností, nejvíce sporná jsou krátkodobá parkovací stání na Magistrále, která ale i přes to mají podporu více než 60% respondentů.

O střechu a její vybavenost má obecně menší zájem nejstarší skupina respondentů, ostatní věkové skupiny mají větší zájem o zeleň, možnost posezení s výhledem do parku i o nabídku občerstvení. Ženy mají spíše než muži zájem o zeleň a krátkodobé parkovací stání.

	Zeleň (např. nízké porosty nebo mobilní zeleň v květináčích apod.)	Možnost posezení s výhledem do parku	Nabídka občerstvení (venkovní kavárna, bistro apod.)	Venkovní prostor pro čekání na vlak s odjezdovými tabulemi	Veřejné toalety	Krátkodobá parkovací stání přímo na magistrále u vchodu do Fantovy budovy
Muž	89 %	88 %	84 %	79 %	68 %	57 %
Žena	94 %	92 %	89 %	85 %	73 %	68 %
15 - 19	100 %	97 %	92 %	87 %	77 %	51 %
20 - 29	90 %	93 %	89 %	83 %	67 %	57 %
30 - 39	93 %	89 %	85 %	81 %	68 %	64 %
40 - 49	88 %	86 %	83 %	78 %	69 %	60 %
50 - 64	87 %	89 %	85 %	80 %	91 %	76 %
65 a více	73 %	64 %	73 %	73 %	55 %	64 %
V jiné části Prahy	92 %	88 %	84 %	79 %	67 %	59 %
Mimo Prahu	92 %	92 %	87 %	86 %	77 %	66 %
Městská část Praha 1	86 %	91 %	88 %	77 %	70 %	62 %
Městská část Praha 3	89 %	91 %	91 %	88 %	76 %	63 %
Městská část Praha 2	87 %	94 %	89 %	87 %	65 %	56 %

Na otázku „Máte nějaké další nápady a přání, co by měla nová odbavovací hala Hlavního nádraží včetně venkovního prostoru střechy nabízet?“ odpovědělo 175 respondentů:

Respondenti specifikovali potřeby parkování - střednědobé (2h), kiss & ride, taxi parkoviště, carsharing. Ponechat stávající parkování anebo zajistit dostatek parkovacích míst i pro střednědobé parkování (2-3h) kvůli zpoždění vlaků,

Respondenti zmiňovali čekárnu a dostatek místa k sezení pro velké počty lidí.

Respondenti také zpřesnili podněty k zeleni na střeše - zelená střecha, květináče i větší zelené plochy, stromy, skleník, relaxační zahrada, kryté, stinné místo na střeše, stínící prvky, vodní prvek na střeše - fontána, pítko, vodní plocha.

Odpočinkové využití střechy dále respondenti provázali s odhlučněním a vizuální izolací „nikdo nechce odpočívat u dálnice“

Dále byl zmíněn podnět propojit střechu s parkem schodištěm nebo výtahem, přístup bez nutnosti vstupu do budovy a vytvořit přechod přes magistrálu ze střechy do Fantovy budovy

Další podněty:

- Doplnění potřeby lepší navigace a značení: více velkých hodin v hale, značení pokladen a úschovny.
- Prosvětlit halu
- Bezbariérová trasa od metra na nástupiště
- Pokladny blíže k nástupišťům
- V současné době v prostupnosti také brání umístění obchodů uprostřed haly.
- Prostor pro umění v hale: galerijní prostor v rámci haly nebo na střeše, výstavy, minimuzeum
- Kvalitní a cenově dostupné občerstvení (jiné než fast food, stávající občerstvení je některými respondenty vnímáno jako drahé lepší skladba obchodů, např. ovoce a zelenina, pekárna, atd. místo bot a oblečení, rozšíření Billy nebo nový supermarket
- Dětský koutek, zázemí pro maminky s dětmi
- Výdejny zásilkových služeb + checkpoint

- nabíjení telefonů
- Infocentrum pro příjíždějící, info o aktuální dopravní situaci, info o aktuálních změnách ve městě
- Sprchy pro cestující
- Prostor pro kuřáky
- poskytnout nabíječka na elektromobily
- Posílit policejní hlídky, kamery
- Zachovat stávající architekturu haly a odkaz architektů, zrušit věže, kancelářské budovy na střeše, hotel.

3.3 Závěr

V současné době respondenti vnímají okolí hlavního nádraží spíše negativně, s převažujícími vnímanými negativy (špína, přítomnost lidí bez domova, nebezpečí, drogy a drogově závislí a zápach). I přes to okolí hlavního nádraží pro respondenty skýtá v menší míře v současném stavu také vnímaná pozitiva (zeleň, kvalitu haly, krásu památky a dostupnost do centra).

Respondenti v parku Vrchlického sady většinou netráví větší množství času, ale využívají ho především k průchodu (na vlak, MHD či za jinými cíli). K delšímu pobytu, například při čekání na vlak nebo MHD nebo setkávání s přáteli a relaxaci, při obědové pauze či přestávce nebo dětské hřiště park využívá pouze menšina respondentů – 10% a méně. Pro průjezd na kole či koloběžce je park využíván také minimálně – 9%.

Z odpovědí vyplynul především silný zájem o přírodu. Všechny tři nejčastěji volené varianty, navíc první dvě nejčastěji zmiňované hodnoty s velkým rozdílem naskoku před ostatními možnostmi – historickými hodnotami a pamětí místa, dětské hřiště, umělecká díla v prostoru.

Za nejčastěji zmiňované problémy sadů byly uváděna zanedbanost/špína/zápach (91%) a obtěžující sociální prostředí (84%). 66% zmínilo počet nebezpečí ve večerních hodinách, zatímco 64% respondentům vadí to, že lavičky nelákají k posezení.

Co se týče nabízených prvků, které by se měly v parku do budoucna objevit, všechny měly u respondentů větší podporu než nesouhlas. Největší podporu získaly lavičky a další možnosti posezení. Stejně tak venkovní prostor pro čekání na vlak a jednoduchý navigační systém v parku stejně tak jako prostor pro drobnou zeleň. Respondenti také uvítali vytvoření otevřeného prostoru s přehledným architektonickým řešením.

Co se týče příležitostí či aktivit, které by se měly v parku objevit, je celkově jejich přijetí méně jednoznačné než u prvků. Největší potenciál představují trhy – a to jak trhy pro místní, tak trhy sezónní. Ostatní využití, měli přijetí menší než 50% a zde je zajímavé se podívat na míru přijetí dle podrobnější demografické analýzy. O cvičící prvky v parku mají největší zájem nejmladší a nejstarší respondenti. Zájem o ně jeví převážně obyvatelé Prahy 1. Stejně tak zimní kluziště by v parku nejraději měli obyvatelé Prahy 1, společně s nejstaršími skupinami respondentů. O venkovní pracovní mají také významněji větší zájem mladší respondenti ve věku 15 – 39 let.

V odpovědích na tuto otázku se opět potvrdil zájem o zeleň v parku a respondenti specifikovali, co by měl park v tomto ohledu nabízet – zachovat zeleň, která osvěžuje a ochlazuje centrum města a poskytuje důležitý stín. Respondenti také doplnili potřeby pro čekání na dopravní spoje. Park by měl nabízet místo pro čekání na spoj také pro větší skupinky cestujících (například školy). Respondenti dále zmínili podnět, aby byla zachována dopravní funkce jako primární se snadným průchodem pro cestující z a do budovy nádraží. Další respondenti si přejí, aby park Vrchlického sadů poskytoval důstojný a reprezentativní prostor. Park by měl být příjemný, prostorný, čistý a bezpečný. Měl by obsahovat klidný prostor pro odpočinek a relaxaci. Respondenti si přáli dále omezit hluk a ruch.

Nejčastěji zmiňovaný způsob využívání Nové odbavovací haly hlavního nádraží bylo cestování vlakem nebo MHD (97%). 38% respondentů odpovědělo, že využívá v hale obchody a služby (potraviny, restaurace, knihkupectví). 21% respondentů halu využívá k průchodu za jinými cíli, vede tudíž jejich běžná cesta městem. 1% respondentů v hale pracuje nebo podniká. 1% respondentů halu vůbec nevyužívá.

Co se týče toho, co by měla hala do budoucna nabízet, různé možnosti se setkali s různou škálou přijetí. Jednoznačně největší podporu – nad 90% respondentů – měly možnosti týkající se uživatelské příjemnosti a jednoduchosti za účelem cesty vlakem – tedy příjemný prostor pro čekání na vlak a odjezdové tabule na různých místech) a funkční navigační systém v hale, jasná navigace.

Další vysoce podporovanými bylo zlepšení základních doplňkových služeb nádražní haly – jídelní zóna, pestřejší nabídka a občerstvení na jednom místě a doplnění veřejných toalet.

Co se týče dalších nabízených služeb, pobočku pošty by uvítalo 73% respondentů a multifunkční prostory využitelné v době krize by uvítalo 60%. 51% procent respondentů by uvítalo rozšíření nabídky obchodů a služeb. Ostatní možnosti měly podporu méně než 50% respondentů a je dále zajímavé se podívat na bližší preference podle demografie.

Z odpovědí vyplývá spíše obecné přijetí nabízených možností - zeleň, možnost posezení s výhledem do parku i nabídku občerstvení, venkovní prostor pro čekání na vlak s informačními cedulemi, veřejné toalety. Nejvíce relativně sporná jsou krátkodobá parkovací stání na Magistrále, která ale i přes to mají podporu více než 60% respondentů.

4. Provozní konzultace

4.1. Téma: Krizové situace – Červený kříž

Zpracoval: Barbora Týcová, AVD

Kontakt: Ing. Richard Smejkal, velitel ÚKT ČČK,

Jaroslava Marková, DiS., ředitelka Úřadu oblastního spolku ČČK

Obecně:

“Připravit se dřív, než krize nastane.”

“Dobře uchopit krizovou připravenost při plánování prostoru znamená mnoho výhod následně, včetně finančních úspor.”

Složky IZS používají termíny “Krizová připravenost” nebo “asistenční centra pomoci”. Pro budovu nádraží je třeba vzít v úvahu 3 základními krizovými scénáři:

1. Železniční neštěstí, které se odehraje buďto v areálu (ála Madrid) nebo poblíž areálu. V takové situaci se řeší jednak oběti neštěstí, ale i příbuzní, kteří přijdou na nádraží pátrat po svých blízkých (na 1 cestujícího přijde cca 10 příbuzných nebo blízkých osob).
2. Nebezpečí se děje mimo budovu, ale lidé využijí budovu jako útočiště (tj. in-vakuace). Může nastat například při vlnách veder, klimatických jevech, chemickém mraku, při střílečce apod. Z budovu by se měl v takové situaci stát nedobytný bezpečný “hrad” (temporary shelter), kde je bezpečno k přežití alespoň i na několik desítek hodin (dnů) a lze v místě jíst, pít, chodit na záchod ad.)
3. Uprchlíká krize - tehdy má nádraží roli “průtokového ohříváče” (pozn.: tento výraz nemáme používat, ale je výstižný). V tu chvíli se zřídí registrační místa, budova slouží pro “první pomoc” a přespání. Poté uprchlíci pokračují dál a mají jiné potřeby. Tuto funkci mohou zajistit i jiné prostory (např. v New Yorku využili knihovny), ale “krizaři” bojují většinou za to, aby tuto funkci umělo nádraží zajistit (tzv. “one stop-one shop”).

Požadavky a rizika

Prostorové požadavky:

Pro situaci 1 a 2 (Železniční neštěstí nebo tzv. “Temporary shelter”) by měla být možnost vybudovat “passenger reception centre”. Následně se dává do pohybu celý management obětí katastrofy. Jednotky IZS musí mít možnost rychle se dostat dovnitř/na perón a odvézt lidi do nemocnic, tj. potřeba zajistit rychlé evakuační trasy a uzpůsobit přístupová místa. Materiály by měly být odolné, to je požadavek nadřazený estetice (unést např. Tatru plnou vody). Druhou kategorií obětí jsou tzv. “zelení”. Jsou to lidé zranění, ale schopní chodit, nepotřebují bezprostřední pomoc, nejsou v tuto chvíli v ohrožení života. Skupina “zelených” potřebuje chráněný prostor v rámci nádraží, která poslouží pro vzpomínání se. Tito lidé jsou ve stresu, čekají (na zprávu, na zavazadla...). V některých případech může jít až o stovky lidí. Prostor pro ně nemusí být hermeticky uzavřený, ale nesmí být klaustrofobický. Lidi jsou v tomto stavu nervózní, potřebují telefonovat a posílat zprávy blízkým, hledat informace na mobilu, nabíjet telefony aj. Pro tyto účely nejlépe poslouží prostor, který se dá dobře vyklidit. Posloužit mohou i obchody. Je třeba promyslet, co s kuřáky. “Deset procent lidí nepotřebuje psychologa, ale zakouřit si”. Proto je výhodou vyřešit protipožární systém tak, aby se dal v určité části vypojit. Z té se vytvoří provizorní kuřárna. Výhodou je mpoznost zastínění proti novinářským objektivům (oběti jsou zranitelní lidé). Bylo by fajn ujasnit si, s kolika lidmi lze pro takovou situaci v dedikovaném prostoru počítat. “Přizvat kluky ze záchranky a prověřit”. Také je třeba myslet na zónu “meeters-greeters” - intimní zónu, kde se potkají oběti se svými blízkými. Tito by se neměli potkat živelně, najednou před kamerami (může se jednat o nelehké setkání, kdy například někdo jiný blízký nepřežil).

Pro situaci 3 (Uprchlíká krize) je ideální velký prostor (výstavnického typu), který lze členit. Z velkého sálu lze na některých letištích vytvořit během jedné hodiny z paravanů

místnosti. Například se oddělí lidi právě přijímání, handicapovaní, vozíčkáři, (kojící) maminky s malými dětmi, ale třeba i novináři. Lepší je lidi rozmělnit a nekumulovat. Ohledně WC platí, že čím více, tím lépe a nezapomenout na bezbariérová. Je třeba oddělit skupinu uprchlíků od běžných cestujících. Je třeba myslet na ošetřovnu a dobrý přístup pro pracovníky záchranky. Dále je třeba myslet i na zásobování, které vyžaduje možnost vhodného skladování a výdeje jídla. Zázemí potřebují i organizátoři pomoci - zaměstnanci a dobrovolníci (např. odpočívárnu). Čím více jsou v pohodě organizátoři, tím více v pohodě budou i příjemci pomoci.

COVID a jiné nemoci - umožnit distance, rámy, koridory, omezení maximálních kapacit (je to otázka managementu davu). Cílem je pasažéry rychle odbavit, nekonzentrovat lidi, zajistit bezpečný a rychlý koridorový systém. Na letišti Václava Havla se využívá slepé rameno C, které pojme až 200 osob, které z nějakého důvodu nemohou pokračovat v cestě

Další požadavky

Rychlé dobré internetové připojení uklidňuje lidi v krizi. V Kongresovém centru toto funguje bezvadně.

- Potřeba pohlídat smlouvy s nájemci, na kterých může řešení krize ztroskotat "Aby si potom neřekli za prostory 150tis. Kč na den".
- Výše umístěné kohoutky v umyvadlech, kde lze pohodlně napustit vodu do láhve, umýt nohy atd.
- Bidety - umožňují hygienu a nemusí být v místě tolik sprch.

Problémy

Napevno nevhodně připevněné sedačky znemožňují umístění lehátek (může se tím přijít až o několik desítek metrů čtverečních, které chybí).

Nápady

- V Novosibirsku funguje hodinový hotel - to je možnost krátkodobého ubytování, kdy se potřební přímo na nádraží během pár hodin vyspí se a pokračují v cestě.
- Ve Vysočanech se osvědčil navigační systém vytvořený páskami na zemi. Dobré je myslet na to, aby se na použité materiály daly pásky snadno přichytit a následně i odstranit.

4. Provozní konzultace

4.2. Téma: Letní kavárna s kulturním a sportovním programem

Zpracoval: Jindřich Pinc, AVD

Kontakt: Petr Zenkl, kavárna Coffee & Riot, 14. 7. 2022

Další zdroj: rozhovor s Petrem Zenklem z r. 2020 při příležitosti antropologického výzkumu v lokalitě (Anthropictures, 2020)

Obecně:

Petr Zenkl se svým týmem rozjel ve Vrchlického sadech na volné asfaltové ploše při ulici Politických vězňů letní kavárnu s kulturním programem v červenci 2019. Projekt dostal jméno Wander Bar a fyziky sestával z několika upravených přepravních kontejnerů (kavárna, sklad a zastřešené pódium). Na místě fungoval od července do října r. 2019.

Cílem bylo v místě provozovat multifunkční prostor, který kromě občerstvení nabídne i kulturní a sportovní program, který by byl dotován z provozu baru a případně z grantů a dotací. Hlavní motivací pro výběr lokality byla existence velkého zpevněného a nijak speciálně nevyužívaného prostoru uprostřed města. Takový prostor se svou výjimečnou dopravní dostupností sliboval velký potenciál. Rozjezd projektu opatrně podpořila MČ Praha 1, jinak byl financován ze soukromých zdrojů, přičemž počáteční náklady na nákup a přestavbu kontejnerů byly značné.

Postupem času se ukázalo, že prostor je těžké finančně udržet na základě slabých denních tržeb a jeho provoz se vyplácel pouze v některé dny a při akcích (když byl program). Pro příští sezonu se věci zkomplikovaly ještě více, v lednu 2020 došlo ke změně politického vedení MČ Praha 1 a nové vedení už bylo projektu nakloněné méně a na jaře navíc udeřila pandemie Covidu a projekt byl tak předčasně úplně ukončen.

Hodnoty lokality

- Zpevněná plocha (2000m²), volný prostor
- Výborná dopravní dostupnost pro návštěvníky
- Výborná dopravní dostupnost autem
- Překvapivý a zajímavý výhled (ze střechy kontejneru)
- Nebyly zde stížnosti na rušení nočního klidu.

Problémy lokality

- V lokalitě se pohybuje pouze menší počet místních obyvatel, kteří by mohli tvořit nějakou stabilnější skupinu návštěvníků. Projekt svou progresivní koncepcí a vizuálem navíc nemusel lákat místní obyvatele.
- Místo je sice uprostřed města, ale od svého okolí je izolované a z ulic, kudy prochází většina lidí, lehce přehlédnutelné.
- V místě se pohybuje řada lidí bez domova, případně osob závislých na návykových látkách. Vyjít s nimi je možné, ale je to náročné. Speciální problém se řešil v zimě, kdy v kontejneru, který nebyl uzamykatelný, přespávali lidé a dělali tam nepořádek.
- „Magistrálu jsme neřešili. Nevadila nám.“

Problémy jiné

- Velmi malá podpora ze strany města (MČ Praha 1). Dlouhé čekací lhůty. *“Všechno trvá věky”*. Provoz byl zahájen až v polovině sezony kvůli pomalému chodu úřadu. Později i neochota komunikovat a vycházet vstříc. Špatné pocity.
- Sezónnost provozu je velká výzva pro kohokoli. Je potřeba otevřít bar, sehnat lidi (barmani, produkční), zavřít bar a zazimovat.

Požadavky:

- Úřednická i politická ochota a podpora z města. *“Někdo, kdo si to prosadí”*
- Energie a finanční investice do začátku
- Prostor pro tvořivost
- Záchody / přípojku pro záchody
- Přípojka elektřiny

Nápady

- Letní kino
- Venkovní galerie,
- Kluziště
- Skatepark
- Alternativní využití truhlíků z Prahy 5
- Pingponogové stoly,

Otázky

- Jak vhodně kombinovat letní a zimní provozy?
- Co s překlenovacími obdobími (brzké jaro a podzim)?
- Jak přilákat místní obyvatele?

4. Provozní konzultace

4.3 Téma: Farmářské tržičště

Zpracoval: Michal Křivohlávek, AVD

Kontakt: Jiří Sedláček

Asociace Farmářských tržičšť ČR

Archetyp, zapsaný spolek

Popis činnosti obecně:

Asociace farmářských tržičšť ČR sdružuje pořadatele poctivých farmářských trhů, usiluje o udržování a zvyšování jejich kvality. Asociace dbá na výběr prodejců, kterými jsou malé a středně velké zemědělské podniky, pekaři, řezníci nebo rybáři. Měli by jimi být přímo výrobci, sedláci nebo lidé těsně spolupracující (nikoli překupníci). Upřednostňuje se prodej lokálních potravin. Asociace dbá se na pravdivost informací předkládaných zákazníkům, včetně prověřování prodejců a systému kontroly, s cílem dlouhodobě posilovat důvěru veřejnosti ve farmářské trhy. Asociace sleduje také to, aby farmářské trhy byly příjemným místem setkávání se sousedskou atmosférou. Více na www.farmarsketrziste.cz.

Zkušenosti s pořádáním trhů v Praze:

Farmářské trhy jsou městským trendem a mohou být dobrou motivací k návštěvě města. Města lákají na své trhy stejně jako na jiné atrakce. Tuto myšlenku lze rozvíjet ve spolupráci s Czechtourism či Pražskou informační službou.

Rozhodnutí pořádat trhy klade na zřizovatele dlouhodobou zodpovědnost a nutnost provozovatele podporovat a pomáhat mu. Jednou z oblastí nutné podpory je komunikace, propagace a zveřejňování informací. Další oblastí je technická připravenost a zabezpečení trhů. Trhy jsou provozovány ideálně celoročně. Nejde o jednorázovou událost typu jarmark, není to PopUp.

Standardizované kroky ke vzniku tržičště jsou tyto:

1. Vybudovat profesionálně prostor
2. Specifikovat podmínky - např. jaký nájemce se hledá, jaký typ podpory nabízí zřizovatel, jaká je stanovená výše nájmu (měla by být motivační), na jak dlouho se podepisuje smlouva atd.
3. Vysoutěžít provozovatele

Klasická varianta tržičště znamená volnou plochou pro stavbu nůžkových stánků. Existuje varianta s dlouhodobými stánkovými „moduly“ s různými velikostmi a variantami (min. 9m²). Může obsahovat různé funkce (např. informační obrazovky). Varianta modulů se nyní testuje. Součástí trhů mohou být tzv. foodcourty.

Specifika spolupráce a nároky na provozovatele:

Důležité je, aby měl provozovatel s činností zkušenosti. Měl by umět dobře komunikovat se zřizovatelem. Je třeba dát provozovateli od začátku dobré podmínky, aby trhy mohl úspěšně „rozjet“. Podmínky tvoří: dobrá cena, délka smlouvy (spíše několik let) a další podpora. Provozovatel musí mít sílu trhu „rozjet“. Trh funguje dobře, pokud jsou prodejci motivovaní a mají dost kupujících zákazníků. Nelze se spolehnout jenom na rezidenty Prahy 1.

Prostorové podmínky a požadavky:

Pro dlouhodobě dobře fungující tržiště je nutné vytvořit příjemné prostředí a vybudovat zázemí pro návštěvníky. Zahrnuje to stín, stromy, možnosti, kde si odpočinout, voda či pítka a například lavičky nebo jiný typ posezení. Každé místo má zároveň svá specifika. Nejde tedy jenom o zeleň, ale o to vytvořit útulné místo, kam se lidem bude chtít vracet a setrvávat. Potřeba stínu je nesporná. Trh by měl mít alespoň 35 prodejců. Při menším počtu hrozí dojem, že trh je malý. Optimem je 60 prodejních míst. Každé prodejní místo vyžaduje plochu o rozměru 10 m². Při počtu 60 prodejců dosahuje tedy pouze obchodní plocha 600 m². K tomu je nutné připočítat nutné kompletní zázemí a prostředí pro návštěvníky.

Technické a organizační požadavky:

Pro obsluhu každého stánku je potřeba minimálně jednoho člověka a jednoho vozidla. Zboží se v průběhu trhu většinou doplňuje z vozu (často chladícího). To klade nároky na parkovací plochu v dobrém dosahu. Nutné je tedy zajistit příjezd a dopravní obslužnost, umožnit průběh nakládky a vykládky. Denní provoz znamená tyto kroky: stavba, vykládka a vyparkování. Lze zvážit navázání trhů na parkovací dům. Napojení na pitnou vodu například v podobě pítka je důležité nejen pro veřejnost, ale i pro farmáře. Stejně důležité je připojení na silovou elektřinu. Podmínkou je také zajistit bezpečnost, úklid v každou dobu a vybudovat systém odpadového hospodářství (kam, kdo, jak a co odváží). Tomu může pomoci zvláštní odpadový kontejner nebo podzemní kontejnery.

4. Provozní konzultace

4.4 Téma: Humanitární pomoc – Iniciativa Hlavák

Zpracoval: Barbora Týcová, AVD

Kontakt: Marta Harasimowicz, Iniciativa Hlavák

David, dobrovolník z Iniciativy Hlavák od roku 2015

Popis činnosti obecně:

Iniciativa Hlavák (dále IH) se zformovala jako nouzová reakce na uprchlickou krizi vyvolanou válkou v Sýrii v roce 2015 (kdy se mj. očekával vysoký počet osob přesouvajících se do Německa) a v této době působí intenzivně rovněž v souvislosti s válkou na Ukrajině. Kromě toho působí IH ale i v menším měřítku a snaží se pomáhat lidem, kteří se ocitli bez pomoci v cizí zemi.

Činnost na nádraží:

V krizových situacích na nádraží zajišťuje IH roli humanitární "první pomoci". Vytipovává spoje, přebírá uprchlíky přímo na nástupišti, provozuje Helppoint (důležitý je v krizích, při vysokém počtu uprchlíků v daný čas), kdy sem přijíždí stovky tranzitujících lidí denně (až 500 osob/den). Potřeby těchto lidí se odvíjejí od situace (pomoc, lékaři, občerstvení atd.). Pokud je jich hodně, intervnuje stát. Další role IH koordinace sil velkého počtu dobrovolníků, kteří nabízejí svou pomoc. IH jejich zapojení systematizuje, dává mu pravidla a ve své podstatě ho tak umožňuje. Na místě působí další složky jako drážníci, pražští či dobrovolní hasiči, městská, státní i cizinecká policie, Organizace pro pomoc uprchlíkům - OPU, dobrovolníci z řad široké veřejnosti. Koordinací spolupráce mezi těmito složkami a dobrovolníky sdruženými pod IH je v aktuální krizi kolem války na Ukrajině pověřená Organizace pro pomoc uprchlíkům.

Přímo na nádraží sestává činnost IH z těchto hlavních položek:

- provoz Helppointu
 - informace
 - výdej balíčků pomoci (jídlo, deky, hygiena)
- realizace dobrovolnické pomoci:
 - první asistence klientům po vystoupení z vlaku
 - třídění klientů dle jejich potřeb a cíle další cesty
 - pomoc s orientací a nalezení cesty do Helppointu
 - pomoc s orientací a nalezení cesty do KACPU (Krajského asistenčního centra pomoci uprchlíkům z Ukrajiny, které bylo umístěno v Kongresovém centru Praha, nyní je ve Vysočanech) - při vysokém počtu uprchlíků fungoval kyvadlový svoz na další místa
 - základní ošetření
 - příprava a management prostor pro nouzové přespání
 - evidence a organizace směn dobrovolníků
 - školení a příprava a další práce s dobrovolníky

Provozní problémy (krize 2022)

Na nádraží se velice špatně orientuje a chybí orientační body. Nejčastěji se pro orientaci používá Burger King. "Burger King je nejlepší orientační bod." Lidé se potýkají se složitým členěním prostoru a dispozičními problémy. Navigační systém není intuitivní, což je složité pro negramotné uprchlíky, kterých není málo. Chybí nápisy v azbuze, klienti cedulím v latince nerozumí. Používají se zkratky a navigační principy, které nejsou mezinárodní ("4. nástupiště severní část - 4S"). "Prostor je děsně složitý pro lidi, co to tam neznají" Komplikací je i mnoho vizuálního smogu.

IH působila v historické části nádraží, která není v dobrém stavu a je bariérová. Problémem jsou malé kapacity WC. Uprchlíci využívali veřejné WC, což je velmi náročné pro personál. Uprchlíkům také často chybí peníze na vstup na WC. Toi-toiky nouzově zajištěné pro dobrovolníky nebyly vhodné. V budově je nedostatek sprch. "Těch je směšně málo." Chybí

možnost pro dobrovolníky uvařit si čaj, odpočinout si, dobít mobil. Málo je i zavíracích skříněk, které umožní bezpečně odložit věci. Na tyto potřeby byla určena jedna místnost, kterou využívalo i 100 lidí (to odporovalo i požárním nařízením). Nebyly zde žádné prostory, kde si popovídat, řešit psychické problémy klientů, zcela chybělo soukromí. Improvizovaný sklad na potravinové balíčky a další materiál byl a je na Senovážném náměstí. Logisticky stále pendlovat je náročné na lidské kapacity i čas.

Prostor nebyl z pohledu pracovníků IH hodnocen jako bezpečný (někdy opilí češi agresivně obtěžovali uprchlíky). Vlak pro přespaní (během krize 2022) byl nouzovou improvizací ze strany SŽ. Službu splnil, ale nebylo to dořešené.

Provozní problémy (běžný stav 2022)

- Nádraží se uzavírá 1:30 - 3:20, klienti musí odejít, ale nemají kam (chodí tedy spát do parku)

Prostorové požadavky

Na hlavním nádraží činnost funguje v několika módech dle počtu klientů. Od určitého "běžného" režimu, kdy se na nádraží pohybují jednotlivci nebo maximálně desítky klientů, kteří potřebují pomoci, po situace spojené s krizovou událostí. Tyto situace lze dělit ještě podle míry určitého potřebného vypětí a odpovídají vlnám. V jednom vlaku může přijet 50 klientů a v druhém již 300.

Běžný stav

- Místo k přespaní v nouzových případech

Krize

Helppoint (IH)

- dobrá orientace / navigace
- trochu stranou, ne v centru dění
- sklad věcí - jídlo, hygiena, deky atp. (nyní funguje na Senovážném nám.)
- zázemí pro dobrovolníky (skříňky, kuchyňka, sofa)

Krizové centrum na místě

- sociální zařízení s velkou kapacitou + sprchy
- sklad a přípravná jídla pro bufet, bufet samotný
- prostory konvertovatelné do různých funkcí (hezké a milé komunitní centrum, v případě potřeby fungující jako noclehárna - umístit lehátka); možnost přepažit, rozdělit
- prostory poskytující soukromí (psychologická péče, chvilka pro sebe)
- prostor pro přistavení mobilního zařízení (sprchy, wc, stany, kontejnery)
- zázemí pro členy organizací
- otázka uzavření / otevření prostoru - v tom je dobré být flexibilní; je lepší, když prostor působí otevřeně (ne za zdí/plotem), ale když se situace vymyká kontrole a počty jsou vysoké, je dobré to regulovat a případně i oddělit

Další požadavky

- Pocit bezpečí by měl být vždy nadřazený.
- Myslet na oddělení žen a dětí.
- Pítka s vodou.
- Všude zásuvky.

Nápady / inspirace

- V Košicích jsou na nádraží kontejnerové hotely.
- Ve Vratislavi větší počet menších místností (umožňuje variabilitu)
- V Berlíně fungovala plocha letiště Tempelhof
- Umístit provizorní kontejnery do parku

4. Provozní konzultace

4.5 Téma: Zimní kluziště

Zpracoval: Jindřich Pinc, AVD

Kontakt: David Limport

bývalý vedoucí Oddělení kultury a sportu MČ Praha 6

nyní působí v rámci kluzistepraha.cz

Obecně:

Kluziště v Praze zažívají několik posledních let rozmach. V Praze i republice působí řada dodavatelů, kteří mají různá zaměření. Nabízí se realizace a prodej kluziště na míru či pronájem soukromého zařízení na sezonu. Pro dodavatelskou firmu je výhodné působit na více místech a minimalizovat tak náklady na údržbu. Kluziště Praha působí na cca 5 místech (rok 2021). Spolupracují stále více s obchodními centry, které se snaží svým zákazníkům stále více vytvářet program. S centry se spolupracuje dobře, neboť tam bývá hodně lidí a je vidět zájem zadavatele. "Jsme většinou na soukromém, chceme to dělat hezký." Vhodných volných lokalit, kam lze umístit kluziště už v Praze moc není.

Kluziště může mít řadu podob a záleží na další specifikaci. Obecně je to nejčastěji obdélníková plocha, kde probíhá přes den bruslení pro veřejnost, občas dochází k rezervaci celé plochy na sport či soukromé akce. V zahraničí se provozuje i tzv. cestičkování, kdy jsou určitým prostorem vedeny ledové koridory. "To by bylo top, to v ČR není." Cestu tímto směrem naznačuje dle Davida velmi podařené kluziště v Českých Budějovicích.

Druhým důležitým dělicím kritériem je, zda se jedná o instalaci stálého kluziště, které je pevně zabudované pod povrch (chodníků, parku, hřiště) nebo o tzv. mobilní instalaci. Obě mají své výhody a nevýhody. Obecně ale převládají instalace mobilní díky nízkým počátečním nákladům a flexibilitě. Mobilní varianta se rovněž snáze opravuje. Při dlouhodobé realizaci ale pravděpodobně výhody stálého kluziště převáží. Realizace stálého kluziště se prý chystá na na Smíchovské náplavce.

Jedná se o službu veřejnosti a nabídku k aktivnímu trávení volného času. V případě, že je kluziště instalováno ve veřejném prostoru, vyžaduje to spolupráci s radnicí. "Musíš to udělat hezký - pódium, akce, písničkáře." Kluziště je na místě dlouhou dobu a mělo by vizuálně působit dobře, i když není zrovna otevřené.

Letní varianta:

Zkušenosti z Prahy 6 má David i s realizací programu tzv. Letní odpočinkové plochy - Pláž č. 6. Ta vznikla na místě, kde bylo přes zimu instalováno kluziště a měla podpořit obdobné využití prostoru (Vítězného nám.) i během léta. V prostoru byly instalovány nafukovací brouzdaliště, skluzavky, letní bar a stan s podiem pro doprovodný program. Program byl úspěšný spíše jen částečně předně kvůli nedostatečným finančním zdrojům. Dle vyjádření Davida má podobný projekt šanci uspět a jsou zde pokusy o podobné projekty i jinde - Metropole Zličín chystá něco na letošní sezonu, v Karlíně vznikl River Rink (ale to je typově spíš jinde). Pozn. zpracovatele: dohledal jsem ještě River Rink v americké Philadelphii, kde se zimní kluziště mění na letní dráhu pro kolečkové brusle. O vhodnosti lokality Vrchlického sadů i pro letní variantu má určité pochyby z důvodu významné role v doprovodném programu.

Pokud je kluziště instalováno jako stálé, je možné technologii umístit pod téměř jakýkoliv povrch (tartan, umělá tráva aj.). Je vhodné zvážit potřebné servisní zásahy, které jsou spíše výjimečné, ale jejich potřeba nastat může.

Lokalita Vrchlického sady:

Je z pohledu Davida perfektní. Je to v centru a nejbližší kluziště se nachází na Uhelném trhu (malé) či v Riegrových sadech. Lokalita nabízí velké plochy u magistrály, které jsou prostorově ideální a zároveň jsou daleko od domů a v místě by nerušily. Magistrála problém spíše není. V centru města se může teoreticky uživit i komerční plocha, která žije z prodeje vstupenek.

Lokalita je specifická a pravděpodobně by se muselo investovat do vyššího zabezpečení (ostraha i přes den) a zkrášlení.

Požadavky a rizika

Prostorové požadavky:

- rovný velký prostor, který umožní realizaci kluzné plochy 30 x 15 m
- prostorové nároky dále obnášejí:
- terasa/vyhlídka pro dohled (15x15m)
- stan pro převlékání (
- WC
- zimní bar + půjčovna bruslí
- vytápěný stan je příjemný bonus
- prostor pro technické zázemí (chladicí jednotka aj.)
- Mobilní kluziště se na léto skladuje a zabere zhruba 3 přepravní kontejner (6x2,5m ložné plochy)

Technické požadavky

- elektřina (optimální 3x160A, stačí ale i 3x120 A), případně lze živit z agregátů, ale to se prodraží
- vodovodní přípojka (ideálně hydrant). Voda se nanáší postupně a není potřeba větší objem najednou.
- Odpadní přípojka minimalizuje náklady na toalety.
- Dostupnost těžkou technikou (auto s rukou)

Finanční požadavky

- Pronájem kluziště se servisem se v Praze pohybuje kolem 3,5 mil. Kč za sezonu.
- Provozní náklady, pokud je kluziště soukromé, jsou kolem 1 mil. Kč za sezonu.

Personální požadavky

Pro provoz je potřeba zhruba tříčlenný obslužný personál (rolbař, zdravotník, půjčovač bruslí). K nim se přidávají doprovodné funkce - kavárník, produkční aj. Na noc (a v případě Vrchlického sadů i přes den) je potřeba počítat s placenou ostrahou.

Problémy

- Umístění pod stromy je nepříjemné, kvůli padajícím listům.
- Součástí bývá hudební produkce a doprovodné akce, což klade nároky na obyvatele (hudba a osvětlení). Lze ale korigovat podle hodiny. V zimě nebývají problémy s hlukem, neboť mají lidé spíše zavřená okna.
- Chladicí jednotka dělá trochu hluk, je dobré s tím počítat.

Nápady

- Již tento rok by mohla proběhnout testovací sezona.

Nový Hlavák

Zadávací řízení se soutěžním dialogem

IPR
PRAHA